58-343

İstedikleri Basın!
— Allah iktidardan düşürmesin baylar, bir sadaka!

Servetin geçtiği yolda bulununuz...

Çünkü 27 Ekimde Servetin yolu İş Bankasından geçiyor. Bu çekilişte dağıtılacak zengin ikramiyelere sahip olabilmek için İş Bankasında en az 150 liralık bir hesabınız olması ilk şarttır.

10 ADET
APARTMAN DAİRESİ
30 ADET BÜYÜK
PARA İKRAMİYESİ
ÇEŞİTLİ VE ZENGİN
İKRAMİYELER
cem'an
1 MİLYON LİRA*

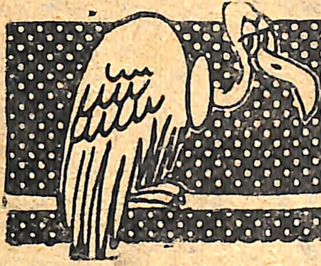
TÜRKİYE

BANKASI
PARANIZIN...
İSTİKBALİNİZİN
EMNİYETİ

* Ne kredi..., ne borç... tamamı ikramiye

FAAL d - 476

SAYI: 343 C.: 13 9 EKİM 1958 ★ SAHİBİ: YUSUF ZİYA ORTAÇ ★ FİATI 100 KURUŞ

Akbaba siyasî mizah gazetesi

İşte Asıl Mesele!

GÜNLÜK gazeteler Brigitte Bardot'nun bel ölçüsünü, Marilyn Monroe'nun memelerini kaça sigorta ettirdiğini müjdeleye dursun, biz, meselelerimizi konuşalım.

Meselelerimiz!... Bu, ne muhalefetin dilindeki meselelerdir, ne iktidarın yumruğundaki meseleler!

Beni, bu meselelerden biri üstüne, geçen akşam Yeşilköy-de karşıladığım bir yabancı dostun şaşkın dikkati çekti:

— Bay Ortaç, dedi, bugün, yol boyunca gördüğüm çeşitli insan yüzleri, çeşitli insan kılıkları, ömrüm oldukça gözlerimden silinmiyecek!

Kenar mahalleleri, orta halli sokakları bir yana bırakalım. Şu Beyoğlu caddesi kadar perişan bir insan sergisi gördünüz mü? Bu manzarayı, çalışarak hazırlanmış bir sefalet panayırında bulamayız!

Daha demin oradan geçtim: Korkumdan küçüle küçüle, duvarlara, kapılara, camekânlara sine sine. . Neden mi küçüldüm? Kimden mi korktum? Neyeme sindim?..

Haberiniz yok mu sevgili okuyucularım: Mektepler açıldı!... Artık, caddeler bizim değil, gençlerimizindir. Türlü el ve dil şakalariyle onların, gırtlağımızın yabancısı sesler ve konuşma lûgatimizde bulunmayan sözlerle onların!

Ama, mekteplerimiz açılmadan, aydın delikanlılarımız caddeleri doldurmadan da ben yine bu korkak, bu ürkek, bu sinecek kovuk arayan garip kişiydim!

Siz, korkmadan bir taksiye yaklaşabiliyor musunuz?... Direksiyon başında cıgarayı yakmış, radyoyu açmış, pençesi döğmeli kabadayı, şoför değil, Ulunay'ın Sayılı Fırtınalar'ından!

Taksiden vazgeçtim, geliniz açık konuşalım, manav dükkânına, hakarete uğramıyacağınızdan emin adımlarla girebiliyor musunuz?

Daha raftaki elmaya parmağınızı uzatırken, yongalı bir ses sizi tersliyor:

— El sürmek yoh!

Eskiden bir İstanbul vardı. Şimdi nezaket sayabileceğimiz hafif bir kabalık karşısında, ilk sözümüz, başşehrimizin adını hatırlatmak olurdu:

— Oğlum, kendine gel, bundan başka İstanbul yok!

İstanbul, kısa zamanda, içine aldığı insanı yıkar, arıtır, eliyle, yüzüyle, diliyle kendi zarif üslûbuna sokar, kendine benzetirdi... Şimdi mi?... Galiba yavaş yavaş — ne yavaş yavaşı? — hızla bizi kendilerine benzetiyorlar!

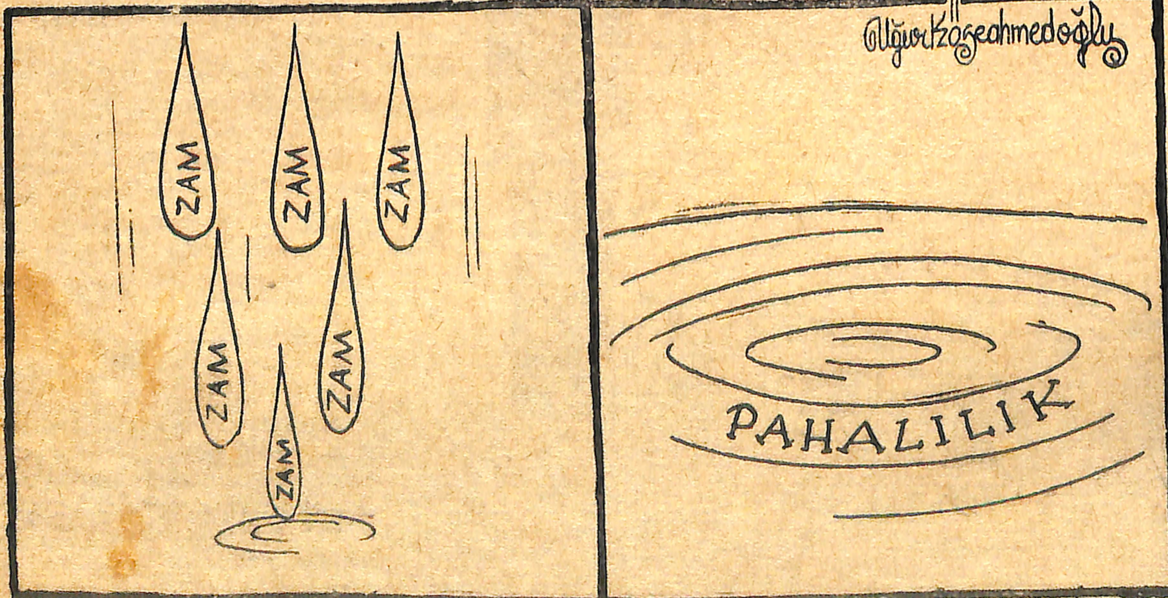
Sayın Menderes, insan gücünü çok aşan bir şevk ile, kazma, kürek yeni bir İstanbul yapadursun... Yıkılan minareler yeniden yükselir, çürüyen kubbeler yeniden onarılır, kaybolan şehrimize yeniden kavuşuruz... Ama, yok olan İstanbul terbiyesini, İstanbul nezaketini, İstanbul inceliğini nerede bulacağız?... Kaybolan İstanbulluya nasıl kavuşacağız?

İşte asıl mesele!

Yusuf Ziya ORTAÇ

YAZISIZ!

Damlaya damlaya .... Göl olur!

※

Hasan, Basan!

Masada beş arkadaştılar: Hamdi Bulgurlu, Cemal Eyüboğlu, Tarık Gürerk... İki de acını bilmediğimiz mebus. Poker oynıyorlardı. Ortadaki potu alan Bulgurlu, tatlı bir neşeyle coştu:

— Hasan bilmez, basan bilir!..

Eyüboğlu sordu:

— Kim bu Hasan, Basan!

Yusuf Ziya Ortaç:

— Hasan Polatkan olacak, dedi.

— Neden?..

— E, banknot matbaası onun emrinde değil mi?

ANKARA İSTANBUL

Yeni baştan

Telefon çaldı:

— Alo... Samet beyefendi?..

— Bendeniz...

— Gözünüz aydın...

— Hayrola?.. Adnan bey, istifamı yine mi reddetti?...

— Hayıııır... Kabul etti!

— Sahi mi?... Kabul etti ha?.. Emin misin?...

— Vallahi...

— Yaaa... Pekiyi... Teşekkürler...

— Estağfurullah!

Telefon kapandı. Ağaoğlu, biraz daha esmerleşen yüzünde dişleri ve gözlerinin akı biraz daha parlayarak ayağa kalktı. Sağ elinin beş parmağını saçlarından geçirdi. Durdu, düşündü ve gülümseyerek ayağını yere vurdu:

— Tamam!... Şimdi tekrar Vekil olmak için başlamalı!

Hemşerilik!

Çoğu tarafsız insanlardı. Bir dost evinde, hafiften içiyor, konuşuyor, dertleşiyordular. İçlerinden biri, politikanın da aydınlar işi olduğunu, sözün ayağa düşmemesini savundu. Hep bir ağızdan küfür edebiyatını yerdiler... Bir genç, Turhan Feyzioğlu'nu methetti. Bir başkası buna katıldı. Biraz sonra, sofradakiler, söz birliği etmiş gibi hep bir ağızdan onu öğdüler. Yalnız Kayseri mebusu Kâmil Gündeş, yarı mahçup susuyor, tatlı bir tebessümle gülümsüyor, önüne bakıyordu.

Arkadaşları sordular:

— Sen bir şey demiyorsun Gündeş?

Kâmil Gündeş, biraz mağrur, başını kaldırdı:

— Vallahi, dedi, bana pek söz düşmez...

— Neden?

— Öğünmek gibi olmasın emme, hemşerimdir!

Vazifesi!

Menderes, alkışlar, çığlıklar, yaşa sesleri arasında İzmir rıhtımına ayak basmıştı. Toplananlar, hep birden onu kucaklamak, öpmek istiyorlardular. Bir vatandaş, atik davranmış, boynuna sarılmıştı. Sert bir el, bu muhabbetle uzanan kolları çözdü, sarstı ve savurdu...

Hayretler içinde kalan bir partili:

— Allah, Allah, dedi, Dahiliye Vekili değil mi bu?...

— Evet... Doktor Gedik!

— Gördünüz mü ne yaptı?

Zeyyat Mandalinci başını salladı:

— Evet... Her zamanki vazifesini!

Sünnet!

İzmir mebusu Rauf Onursal'ın oğlu sünnet olmuştu. Şöyle böyle değildi düğün! İstanbul'dan Zeki Müren bile getirilmişti. Gazino, baştan başa ihvan ile doluydu: Ye, yiyebildiğin kadar. İç, içebildiğin kadar... Saz, söz, dans, mans, hepsi tamamdı!

Bir aralık bir çığlık koptu. Bizim alaturka eğlencelerde çığlık âdettir. Ortalık karıştı.

Meğer, Zeki Müren şarkı söylerken bir masada sevgilisiyle demlenen bir yıldız, artık şarkının mı, şarkıcının mı tesiriyle:

— Ah... Ooof...

— Yaşa... Nurol...

— Canım...

— Hayatım...

Derken, iradesin kaybeden âşık jileti çektiği gibi başlamış kızın suratını doğramaya...

Kanlar içindeki güzeli yarı baygın götürürlerken. karyoladaki çocuk sordu:

— Baba... Ne oldu?

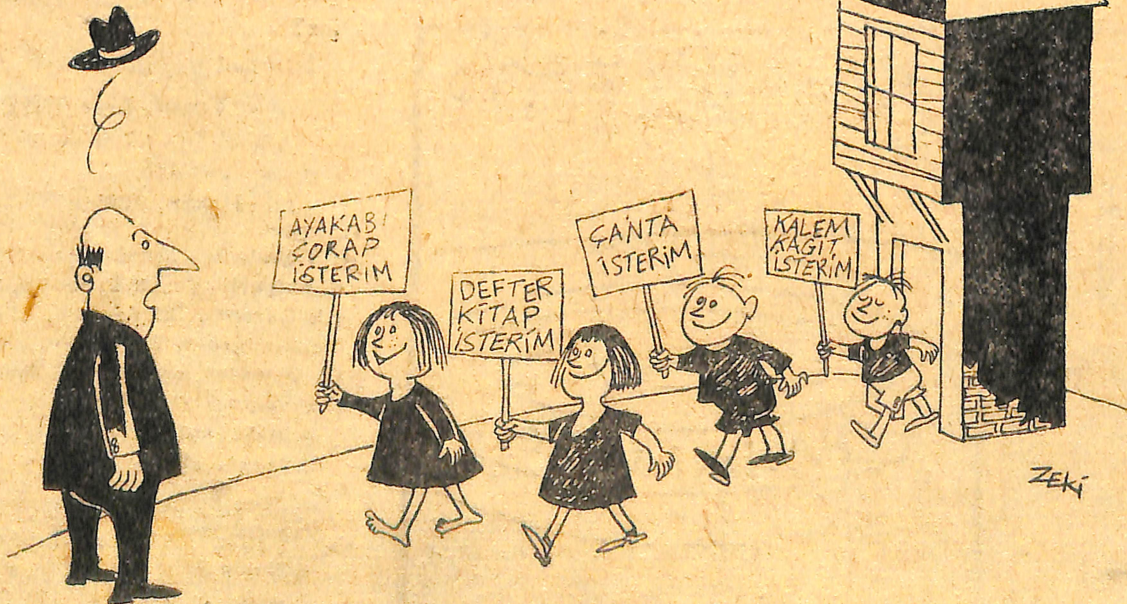
Rauf Onursal:

— Bir şey değil yavrum, dedi, sünnet oldu!

YAZISIZ

Okullar açıldı. (Gazeteler)

Karşılama töreni!

Gülmek!

Hep biribirini seven insanlardı: Burhan Felek, Bedii Faik, Vasfi Rıza, Necmi Rıza (karikatürcü değil, şarkıcı ve manifaturacı)... O gecenin programı şu idi: Herkes, günümüze uyar bir fıkra anlatacak!

Önce Bedii Faik bir fıkra anlattı. Güzel, çok güzel bir fıkra... Ama nemize gerek sütlü börek!... Kendi gazetesine kendisi yazsın da gülelim!...

Vasfi Rıza, el hareketleri, yüz çizgileriyle güzelleşen bir fıkra söyledi. Ama, burada ne el hareketi, ne yüz çizgisi göstermeğe imkân yok.

Necmi Rıza'ya gelince, o, her zamanki gibi sahiden nazik, yalandan mahçup, yalvardı:

— Müsaade buyurunuz bana beyefendi... Bendeniz, fıkra yerine bir gazel söyleyim!...

Beyefendiler kabul ettiler. O da:

Birbirine girdiler dolâpl'a âplar,
Âplar galip gelince döndüler
dolaplar!

Diye fıkra kadar mânalı bir gazel okudu.

Ve nihayet Burhan Felek üstadımız da şu fıkrayı anlattı:

— Efendim, zamanın vurduğu vurduk, yıktığı yıktık padişahına, fidan boylu, gül yanaklı, goncaağızlı, âhû gözlü, keman kaşlı bir câriye takdim etmişler. Hükümdar hazretleri kızı beğenmiş:

— Güzel, demiş, çok güzel... Ama dişleri biraz çarpık, güldükçe çirkin görünecek!

Mabeyinci, boynunu bükerek:

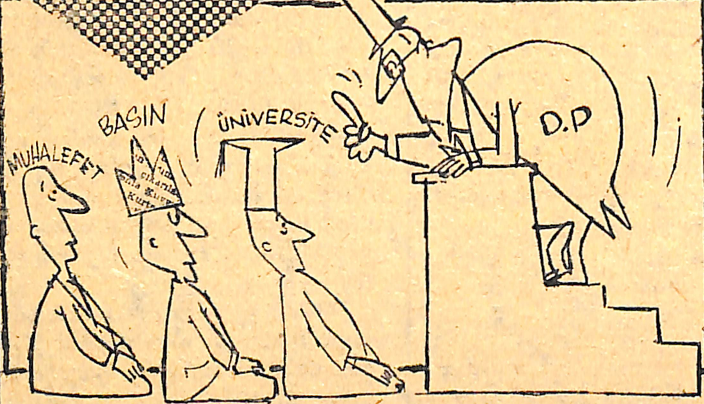
— Merak buyurmayınız padişahım, demiş, sayei şahanenizde kendisine gülmek nasip olmaz!

Vakanın hangi tarihte, hangi gazaplı hükümdar devrinde geçtiği meçhuldür.

Gizli Anten

KIRK-ANBAR

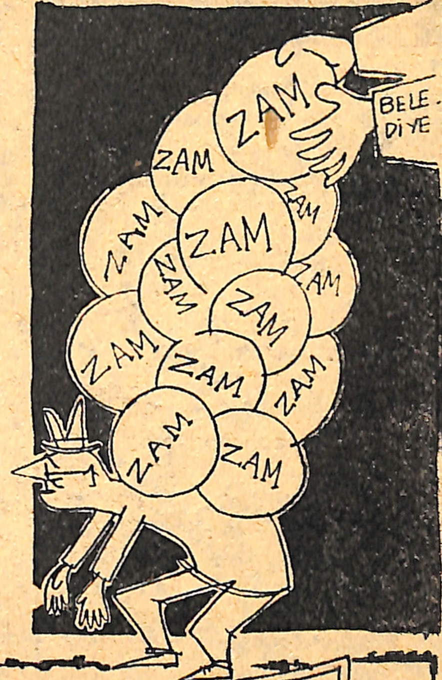
Yeni ders yılı başlıyor

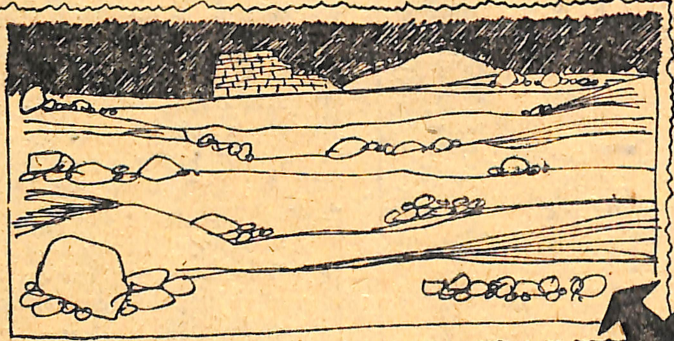
Liderlerin yeni gezisi

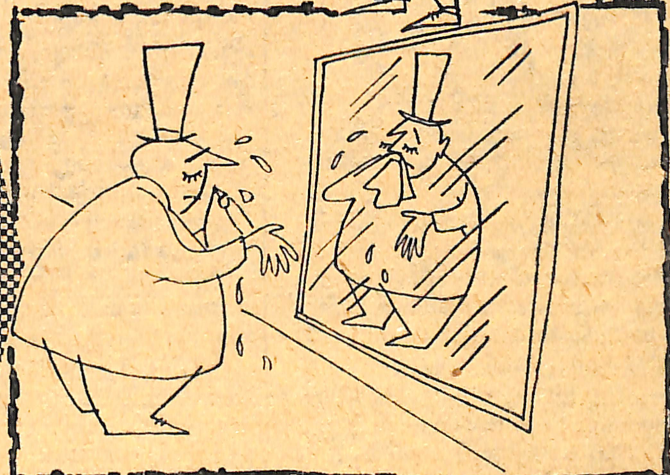
Belediyeye yapılan bütün zam teklifleri kabul edilecekmiş

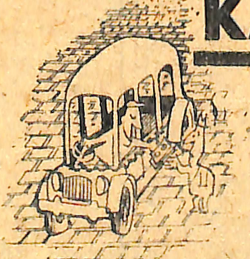
İmar resmi alınacak

C.H.P. mebusları da dert dinleyecekler

KAZIKÇI Bekir

Yazan : ★ AZİZ NESİN ★

ZAYIF, kısa boylu, ufarak bir adam kahveden içeri girdi. Kaçamak bakışlarla bor bir yer aradı. Ürkek ürkek yüürüdü, ta dipte bir iskemleye oturdu. Dirseğini, masanın mermerine dayadı. Garsona:

— Bir çay, Hasan Efendi... dedi.

Duymazlıktan gelen garson, başka masalardakilerine çay, lokum, tavla, oyun kâğıdı götürdü.

Soluk yüzlü ufarak adam, yanından geçen garsona, yumuşak, tatlı bir sesle, bir daha:

— Bir çay getirir misin Hasan Efendi... dedi.

Garson umursamadan ocağa gitti. Ocakçıya:

— Gene geldi Kazıkçı Bekir, dedi, şu domuz herife bir açık çay yap!...

Ocakçı:

— Alçağa çay yapmağa elim varmıyor, dedi, bir erkek adam çıkıp da şunun ağzını burnunu kırmıyor.

Bunları söylerken bardağa demlikten bir parmak çay koydu, üstüne semaverden değil, musluktan soğuk su doldurdu.

— Yazık, dedi, çayı yeni demlemiştim.

Garson:

— Zehir olsun, dedi.

Çayı götürüp, başına atar gibi soluk yüzlü adamın önüne bıraktı. Öyle hızlı bıraktı ki bardağı, çayın üçte biri tabağa döküldü.

Tavla oynayanlardan biri, çenesiyle çekingen bakışlı adamı gösterdi:

— Kazıkçı Bekir gelmiş gene... dedi.

— Ne yüzle insan içine çıkıyor, anlamam.

— Duydunuz mu, İsmail Abi'ye iki bin lira kazık daha atmış...

— Vay anasını... Bulur Allahından.

— Namussuz...

Ürkek duruşlu adamın yanına biri geldi, boş sandalyeye oturdu.

— Merhaba Bekir Efendi...

— Merhaba...

— Kırk dokuz bin lira olmuş, öyle mi? İsmail Abi'ye yeni bir kazık daha atmışsın...

Bekir Efendi sesini çıkarmadı. Bardaktaki soğuk çayı iki yudumda içti.

— Ayıp, çok ayıp... Arkadaşlığa sığmaz...

Bekir Efendi, masanın mermerine bir yirmi beş kuruş bıraktı, ayağa kalktı. Bastığı yerler incinecekmiş gibi, yumuşak, yavaş adımlarda dışarı çıktı. Tramvay yolundan aşağı doğru giderken bir tanıdığıyla karşılaştı. Selâmlaştılar. Bekir Efendi yürüyüp geçmek istedi ama, öbürü önledi:

— Bir şey duydum, dedi, İsmail Abi'yi üç bin lira daha kazıklamışsın...

Bekir Efendi «Ne bileyim, ne diyeyim» gibilerden, dudaklarını kıvırıp, başını omuzlarının arasına çekti. Öbürü:

— Ayıp ayıp, dedi, arkadaşlığa sığmaz...

Bu olaydan bir kaç gün sonra Bekir Efendi Köprü'den geçerken, onu gören iki kişi şöyle konuştular:

— Bak bak, Kazıkçı Bekir gidiyor...

— Bırak alçağı... İsmail Abi'ye dört bin lira daha kazık atmış...

— Ben İsmail'in yerinde olsam, gebertirim bu herifi.

Karaköy'deki otomobil durağında, araba içinde cıgara içen bir şoför:

— Bekir Efendiii... diye seslendi.

Bekir Efendi, kendisine seslenen şoförün yanına gitti. Şoför selâm bile vermeden:

— Yahu Bekir Efendi, bırak şu İsmail Abi'nin yakasını, dedi, bırak artık... Senin yaptığının kitapta yeri yok. İnsanlığa yakışmaz.

Bekir Efendi yine dudaklarını büzüp, başını omuzlarının arasına çekmekle yetindi, bir şey söylemeden yoluna gitti.

Aradan on gün kadar geçti. Bekir Efendi, Taşlıtarladaki gece kondusundaydı. Akşam yemeğini yeni yemişti. Kapı çalındı. Karısı:

— İsmail Abi geldi, dedi.

— Buyursun...

(Lütfen sahifeyi çeviriniz)

Odaya, uzun boylu, iri, enli bir adam girdi. Adam yan yan yürüyordu ama, göğdesi ayrı bir yana, bacakları ayrı bir yana, kafası da ayrı bir yana sallanıyordu. Bekir Efendi yerinden kalktı:

— Buyrun İsmail Abi, dedi.

İsmail Abi oturmadan, odanın içindeki eşyaları bir bir süzdü:

— Yeni bir şey aldın mı? diye sordu.

Bekir Efendi:

— Almadım İsmail Abi, dedi.

İsmail Abi oturdu, Bekir Efendi'ye, ağzını çarpıtarak:

— Nassın bakalım? dedi.

— İyiyiz çok şükür...

— Duyduğuma göre arabaya yeni döşeme yaptırmışsın...

— Evet.

— Kaça yaptırdın?

— İki bin lira İsmail Abi...

— Hımmm... Ben bu dolabı burda yeni görüyorum, hani bir şey almamıştın...

— Ben o dolabı görmüşsün sandım İsmail Abi...

— Kaça aldın bakayım?

— İki yüz lira.

— Hımmm...

İsmail Abi kahvesini içerken de Bekir Efendi'yi daha başka sorgulara çekti. Sonra:

— Hadi bana eyvallah... dedi, gitti.

İki saat sonra, şoförlerin oturduğu kahvedeydi. Kapıdan girer girmez, kasketini fırlatıp attı, elini dizine vurdu:

— Gördünüz mü arkadaşlar, diye bağırdı, gördünüz mü?

Bütün başlar ona döndü. Birkaç kişi:

— Ne var İsmail Abi?

— N'oldu İsmail Abi? diye sordular.

İsmail Abi, boyuna elini dizine vurup:

— Tuh ulan tuh, tuh ulan tuh... diye söyleniyordu.

Kahvedekilerden biri:

— Ne olacak, dedi, gene Kazıkçı Bekir, İsmail Abi'ye yeni bir kazık atmıştır.

İsmail Abi:

— İyi bildin, dedi, attı ya...

— Ne kadar attı İsmail Abi?

— İki bin iki yüz lira daha kazık attı namussuz...

— Vay alçak...

— O herif çeker... Allahından bulur.

Bu konuşmaların üstünden dört ay kadar geçmişti. Bir öğle üzeri Bekir Efendi kahveden içeri girdi. Yine öyle ürkek, çekingendi. Beş kişinin oturduğu masaya yanaştı, bir iskemle çekip oturdu, selâm verdi. O beş kişiden biri:

— Yakışmaz Bekir Efendi, yakışmaz, dedi, attığın kazık elli bini geçmiş.

Bekir Efendi, boynu bükük:

— Artık son, dedi, bundan sonra kimsenin kimseye kazık atacağı yok...

— Demek sonunda insafa geldin.

— Arabayı satıyorum da ondan...

— Kaça?

— Ne ederse... Karıyı da boşadım, evi de sattım, eşyaları da verdim, şimdi arabayı da satıp kurtuluyorum. Benim yapacağım iş değil. Ben yine memuriyete döneceğim.

Kahvedekiler masanın çevresine dolmuşlardı. Yaşlı bir şoför:

— Bekir Efendi, şu işin bir aslını anlatsana, dedi.

Bekir Efendi:

— Anlatayım, dedi, zaten anlatmak istiyorum. Anlatayım da biraz boşalayım. Nasıl olsa yüzdük, kuyruğuna getirdik. Arabayı da satınca tamam... Sen sağ ben selâmet.

Efendim ben, Tokat'ta memurdum. Bizim bir akraba öldü. Kimsesi de yoktu adamın. Bana epey miras düştü. On altı yıl memurluktan bıkmışım, İstanbul'a geleyim de bir iş tutayım, dedim. Bu yaşa kadar evlenmemişim. Bir iş güç sahibi olur da evlenirim, diye düşündüm. İstanbul'a geldim. Ne iş yapsak, olur, diye ona buna danıştık. Karşımıza bu İsmail Abi çıktı. Yirmi senelik şoförmüş. Zihnime girdi. Bir araba alalım ortak, dedi. Ben araba kullanamam, dedimse de, ben sana dört ay kalmaz bir ehliyet alırım, dedi.. Uzatmıyalım, kırk altı bin liraya bir araba aldık. Parayı ben saydım, İsmail Abi kırk altı kuruş vermedi. İsmail Abi arabada çalışıyor, ne getirirse bölüşüyoruz. Derken efendim, ben de ehliyet aldım. Arabada çalışmağa başladım. Ben çalışmağa başlayınca, İsmail Abi çaışmadı. O kahvede oturuyor ben çalışıyorum. Akşam paraları getiriyorum. O çalıştığı zamanlar, günde kırk, elli lira getirirdi, ben yetmiş, seksen lira getiriyorum, beğenmiyor. «Ben anlamam, di-

Göz ucu ile Paris

AÇIK DENİZDE

BİR mavi dünya içindeyiz. Nereye baksan, yakına, uzağa; güneye, kuzeye; doğuya, batıya: Mavi, mavi, mavi... Ankara, kıyılardan yüzlerce mil açıkta yüzüyor. Havada, tozun zerresi yok. Yalnız, İstanbul'dan getirdiğimiz, kış artığı birkaç sinek!

Bu sabah, güverte kumsuz bir pilâj: Mayolu gençler, beyaz vücutlarını güneşe sermişler...

Akşama doğru kara göründü: İtalya'nın en güney eyaleti, Kalabrıya...

Altın renkli eflâtun bir gece içinde Messina Boğazına yaklaştık. Messina, sular içinde bir ışık masalıdır.

Bu ışık masalını, İtalyan bilgisi, İtalyan zekâsı, İtalyan çalışması, akar sulardan topladığı enerjiden yaratmış. Adına «Beyaz kömür» diyorlar. Bu kuvvetle bütün bir memleket aydınlanıyor.

Gece yarısına doğru Stromboli önüne vardık. Karanlık, bıçaklanmış bir zenci gibi ansızın kanadı: Yanardağ, derin soluklarla ateş püskürüyor...

**

Sabah kahvaltısını erken yaptım. Napoli'deyiz. Önce güverteden şehre bakıyorum: İki yıl içinde yepyeni binalar fışkırmış... Şu otuz katlı beyaz yapı, geçen gelişimde hiç yoktu. Şu pencereleri ufka uzanan kumral anıtı da ilk defa görüyorum.

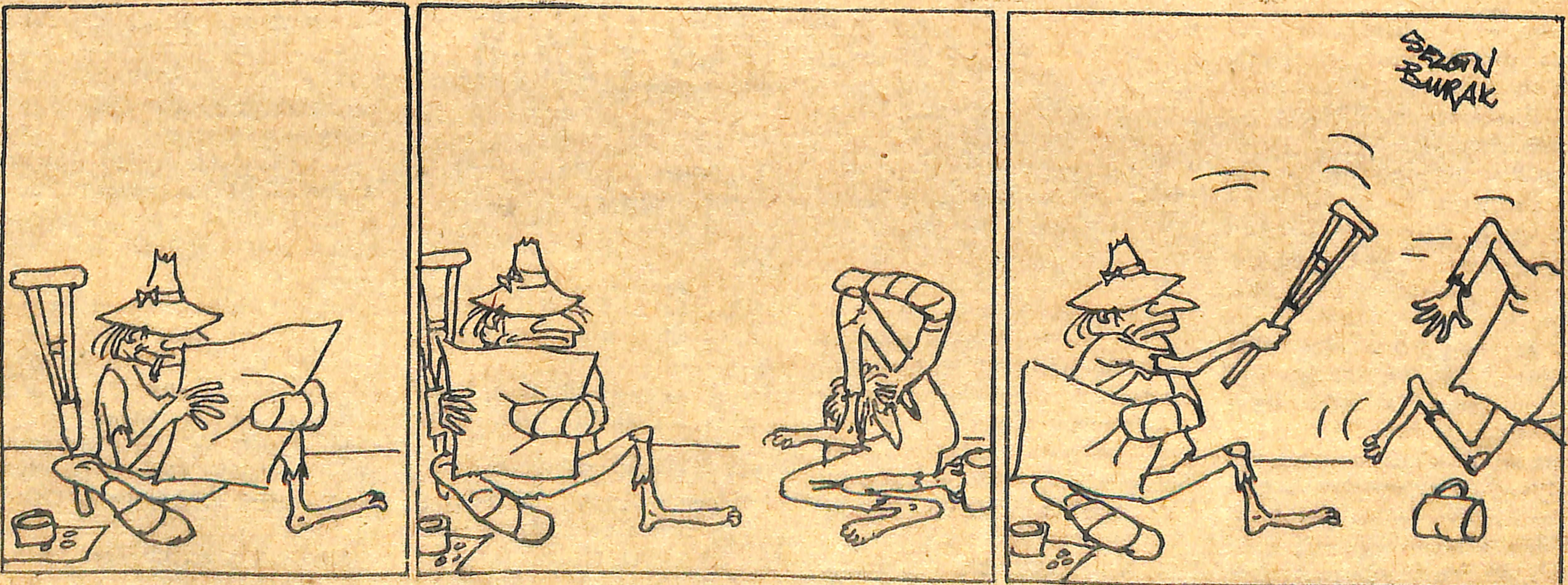
Gemiden çıkar çıkmaz anlıyorsunuz: Burası bir başka dünyadır. Yolcu salonunun altında bir kitap sergisi var: Her dilde gazete, her dilde mecmua, her dilde kitap... Burnunun ucu bir şeytan fiskesiyle havaya kalkmış, yaprak gözlü, kavun içi tenli bir İtalyan kızı tezgâh başında sizi bekliyor.

Bir Napoli çapkını, kaldırımda ıslıkla karışık bir tükürük yapıştırdı. Sonra, Scala'nın duvarına yaslanarak şehvet kadar sıcak bir İtalyan türküsü çağırmağa başladı...

Scalaya bakarken göğsüm kabarıyor: Burada bizim Leylâ Gençer'imizi Karuzo'nun vatandaşları alkışlamıştır!

Yusuf Ziya ORTAÇ

ZÜLKÜF BEY :

yor, bu araba günde yüz lira kazanır. Ben kendi payımı alıyorum.» Çekip elli lirayı alıyor, bana kalıyor yirmi lira... Etme İsmail Abi, ben müşteriyle didişemem, bukadar kazanabildim... A-ah, ben anlamam, diyor. Bir buçuk sene böyle gitti. Bir gün bile çalışmadı. Araba bozulsa, tamire girse, «Ben tamir parasına karışmam, bozmasaydın» diyor. Artık dayanamadım «İsmail Abi, gel güzellikle biz bu ortaklıktan ayrılalım» dedim. «Peki, ayrılalım» dedi. Arabanın parasını ben saymışım, bir buçuk sene de açıktan beslemişim. «Arabanın yarısı benim, satar, parasını bölüşürüz» demez mi? Yahut İsmail Abi, sen bu arabaya on para verdin mi? «Ortak değil miyiz?» «Canım, çalışırken ortaktık.» Arabayı kurtarmanın imkânı yok. Sonunda, arkadaşlar, biz bu arabayı kırk altı bine almadık mı, yarı parasını ver, ayrılalım, dedi. Başka çare yok. Yirmi üç bin lira verdim, kendi arabamı kurtardım. O günden sonra da adımı Kazıkçı Bekir'e çıkardı, her gittiği yere. Kazıkçı Bekir beni 23 bin lira dolandırdı, diye yaymağa başladı. Ben yine aldırmadım. Arabayı boyatıyorum. Gelip soruyor: «Kaça boyattın?» «Üç bin lira...» Hemen etrafa yayıyor: «Kazıkçı Bekir beni üç bin lira daha kazıkladı.» Attığım yirmi üç bin liralık kazık, oluyor yirmi altı bin lira...

Derken arkadaşlar, evlenmeğe kalktım. Önce kendime bir ev alayım, dedim. Taşlıtarlada bir gecekondu aldım. İsmail Abi geldi, «Kaça aldın evi?» dedi. «Dokuz bin liraya aldım İsmail Abi» dedim. Benim İsmail Abiye attığım kazık, otuz beş bin liraya çıktı.

Sonra evlendim. Bu sefer de başladı, «Kazıkçı Bekir, karıyı elimden aldı» diye herkese yaymağa. Yahu, ben kadını neden elinden alayım? İsmail Abi, bu kadını görmemiş etmemiş, hiç görüp tanımadığı bir kadın...

Eve eşya alıyorum. Gelip soruyor: «Bu koltukları kaça aldın?» «Beş yüz lira İsmail Abi» Hemen gidip yayıyor: «Kazıkçı Bekir beni beş yüz lira daha kazıkladı.» Bir yeni elbise yaptırsam, elbisenin parası, İsmail Abiye attığım kazığa ekleniyor.

Böyle böyle, benim İsmail Abiye attığım kazık, altmış bini buldu, bende de para suyunu çekti, mirası çok şükür bitirdik. Şimdi elimde bir bu araba kaldı. İsmail Abinin dilinden kurtulmak için, karıyı boşadım, evi sattım, eşyaları karıya verdim. Şimdi arabayı da satıp Tokad'a gideceğim. Benim gibisini memurluk paklar.

O sırada İsmail Abi, dalgalı yürüyüşüyle kahveden içeri girdi. Şapkasını fırlattı, elini dizine vurdu. Konuşmasına kalmadan, oradan biri:

— İsmail Abi, Bekir efendi arabayı satıyormuş, dedi.

İsmail Abi, Bekir efendiye yaklaştı, arkalığını önüne alıp iskemleye ters oturdu:

— Kaça satıyorsun bakalım? dedi.

Bekir efendi:

— Valla İsmail Abi, sen biliyorsun, dedi, bu arabaya kırk altı bin lira vermiştim, on bin lira da tamir koydum. Şimdi arabalar da pahalılandı.

İsmail Abi ile Bekir efendi bir sıkı pazarlığa giriştiler. Kahvedekiler de, Bekir efendiye:

— Uzun etme artık, bu araba İsmail Abinin sayılır, dediler.

Vur aşağı tut yukarı yirmi bine uyuştular. İsmail Abi:

— Şimdi ben sana yirmi binliralık bir senet yapar, veririm, dedi, zamanı gelince öderim. Yoksa bana itimadın yok mu?

Bekir efendi hiç sesini çıkarmadı.

— İstersen bono vereyim. Yarın gel al

Bekir efendi, yavaşça kalktı, bastığı yer incinecekmiş, ayağını yavaşça sürüyerek dışarı çıktı, ooh, diye geniş bir soluk aldı.

İsmail Abi de içerde, elini dizine vurup:

— Vay anasını, dedi, ulan gider ayak yirmi bin lira daha kazık attı. Tam seksen bin lira oldu.

Oradakiler:

— Ulan bu Kazıkçı Bekir ne herif be... diye söylendiler.

Garson:

— Görürsünüz, günün birinde Allahından bulur o, dedi!

Aziz NESİN

— Halk Partisinin 946 seçimlerinde sandıkları nasıl kırdıklarını isterseniz size Lûtfi Kırdar arkadaşımız anlatsın!

Müdafaa!

Annesi, kızını yabancı bir erkekle yakalamıştı. Fena halde çıkışıyordu:

— Yazıklar olsun sana... Kocan duysa ne der? Ben seni namuslu bir ev kadını olasın diye yetiştirmiştim...

Kız da kendini müdafaa etti:

— Mademki öyleydi, ne diye beni böyle yabancı erkeklerle düşüp kalkmama aldırmıyacak bir adamla evlendirdin?

PiRE bahane

★ Yazan : YALÇIN KAYA ★

Evi pire sardı. Bütün gün hart hurt kaşınıyoruz. Pire için yorgan yakmak, bana önceleri pek saçma gelirdi. Şimdi öyle düşünmüyorum. Pire için yorgan değil, apartıman bile yakılır. Gelgelelim kanun yasak etmiş.

— D.D.T. yap! dediler.

Yaptım. Aman pireler bir sevindiler. İlâcı nereye sıktıysak, oraya bir hücum başladı. Amerikalılar bir vakitler altına hücum etmişlerdi ya, işte öyle. Konukomşuda ne kadar pire varsa, hepsi bize geliyor. Muazzam bir göç...

Bunlar D.D.T. yi ne yapıyorlar diye meraklanıp baktım. Emiyorlar. Bir arkadaşa söyledim.

— D.D.T. yerli mi, Avrupa mı? dedi.

— Ne bileyim ben? Artık, malın yerlisi, Avrupası anlaşılmıyor. Zira herbir tarafında fanfinfonca yazıyorlar... «T.M.» işaretini ancak röntgenle görülebilecek bir yere koyuyorlar. Koymuyorlar, gizliyorlar.

— Ama kullanıldığı zaman, yerli mi, Avrupa mı hemen anlaşılıyor.

— Bizim D.D.T. yerli olacak.

— Orası şimdiden anlaşılmaz. Belki yeni icat edilmiş bir şeydir.

— Pireler beslensin diye mi icat etmişler?

— Zehirin öylesi makbul. Akşama bakmışsın, bütün pireler yerde... O zaman ne diyeceksin?

— Hele o zaman bir gelsin de...

Tabii ki, gelmedi. Pireler, beslilikten, sinek kadar olmuşlardı. Serbest, mağrur mağrur geziniyorlar. Vücutlarımızda onların yarattığı küçük dağlar...

— Yere naftalin serp! dediler.

Ben de lâfa çok kulak veririm. Aldım yarım kilo naftalin, serptim. Pirelerin yarısı yere serildi.

— Tamaaam! diye zıpladım. Hapı yuttular.

Yalnız, diğer yarısının halleri bir tuhaftı. Kendi çevrelerinde dönüp dönüp küt düşüyorlar. Fuat, bende bulunan kitaplarını almaya gelmişti. Ona gösterdim. Bir müddet baktıktan sonra:

— Oğlum, bunlar sarhoşlamış! dedi.

— Tuzlayayım da kokma! dedim.

— Şunlar çakırkeyif, şunlar zom!

— Yarın hepsi mort!

— Bilâkis! dedi.

Sabahleyin baktım: Çakı gibiler... Hanım:

— Naftalinin kokusu uçtu. Bir yarım kilo daha al! dedi.

Aldım... Memleketteki bütün pireler bize üşüştü. «Beleş içki» mi dediler, «beleş eroin» mi dediler, her ne dedilerse dediler.

Milyonlarca pireden biri bile ölmedi. Eceliyle ölenleri saymıyorum. Şimdi, onların ecelden öldüklerini nerden anladın, diyebilirsiniz. Anlıyamadım mı vâni. Artık mütehassıs olduk. Yirmi dört saatimiz onlarla geçiyor... Eve misafir gelmez oldu. Gelip de pirelensinler mi? Pencereden hâl hatır sormalarına da seviniyoruz.

— Naptınız, naptınız?

— Teşekkür ederiz. Saime abla. Siz naptınız?

— Hamdolsun!... Pireler nasıl?

— İyi çok şükür. Ellerinizden öpüyorlar.

— Ayol, onlar öpmezler, ısırırlar.

— Bizi ısırmıyorlar. Aramızda anlaşma var.

Yalan gelecek ama, öyle! D.D.T. ve naftalin ikram ettiğimizden beri, pireler bize dokunmuyor. Her halde hoşlarına gittik. Lâkin, birader, elbiselerin ceplerine, şurasına burasına girmiyorlar mı, adam kepaze oluyor. Cepte veya bulundukları yerde uslu uslu oturmuyorlar ki... Hemen yakaya, gömleğe tırmanıyorlar. Meselâ bir balodasın. Gözüne kestirdiğin kıza gaz kesiyorsun. Dansa kalkmışsınız. Mercimek fırına girmek üzereyken, kız utangla diyor ki:

— Yakanızda böcek var.

Bizde böcek, ya bittir, ya piredir, ya tahtakurusudur. Hemen oradan kırıyorsun. O söylemese, başkası söyliyecek. Çaktırmadan alıp atsa, atmaz. Tiksinir. Eline almadığını ağzına alır amma. Böcekli ekmekler sağ olsun.

Cumartesi akşamı sinemaya niyetlendim. İlk işim, pencereden elbiseleri silkmek oldu. Hep pire korkusu. Bâri sinemada rezil olmıyalım... Elbise silktiğim sırada sokaktan çarşaflı bir kadın geçiyordu.

— Hoşt hoşt! diye bağırdı.

Alındım:

— Alt tarafı toz! dedim. İnsan onun için kalb kırar mı?

— Sen neden bahsediyorsun Allahaşkına?!. Köpek ısırdı.

— Köpek nerde?

— Karanlıkta görünmüyor. Belki de kaçtı. Bacağım koptu sandım.

— Köpek olsaydı görürdüm. Hava o derece kararmadı.

— Sana yalan borcum yok. Ay bacağım, ay ay!...

Bekçi Mehmet Ağa gözüktü:

— Hayrola bacı?

— Köpek ısırdı köpek, bekçi efendi.

— Kuduz olmasın.

Söze karıştım:

— Aç bak şunun bacağına. Muhakkak pire ısırdı.

Mehmet Ağa, bıyıklariyle oynuyordu:

— Sizin pirelerin methini duyduk ama, gali o kadar değil!

— Hele bir bak! dedim.

Kadın alevlendi:

— Nereye bakıyormuş, nereye? Sen beni tiyatro artistesi mi sandın?

— Vazife adamından ne sakınıyorsun?

— Ne sakınmıyayım? Vazifeye girdiyse, erkek sınıfından çıkmadı ya.

Bekçi, başiyle yolu işaret etti:

— Düş önüme! Meramını doktora anlatırsın.

— Beni nereye götürüyorsun?

— Hastahaneye... Çok büyük tembihat var. Kimi köpek ısırırsa yakalayın getirin, diyorlar. Köpek nerde?

— Ayol dur! Kocamın haberi yok. Şimdi işinden dönüp de beni evde bulamazsa, dünyayı ayağa kaldırır.

— Yahu, dedim, ne inatçısın! Göster bacağını olsun bitsin. Belki hastahaneye lüzum kalmaz.

Kadın çaresiz kalmıştı. Siyah çorabını sıyırırken:

— Peki bakın! dedi. Yalnız kötü kalble bakarsanız, ahrette iki elim yakanızda. Ona göre!

Topuğunun az yukarısında ceviz kadar bir kabartı. Bizim pirenin marifeti. Söyledim inanmadılar. Bekçi:

—Hadi git canım! diyordu. Pire çorap üzerinden ısırabilir mi?

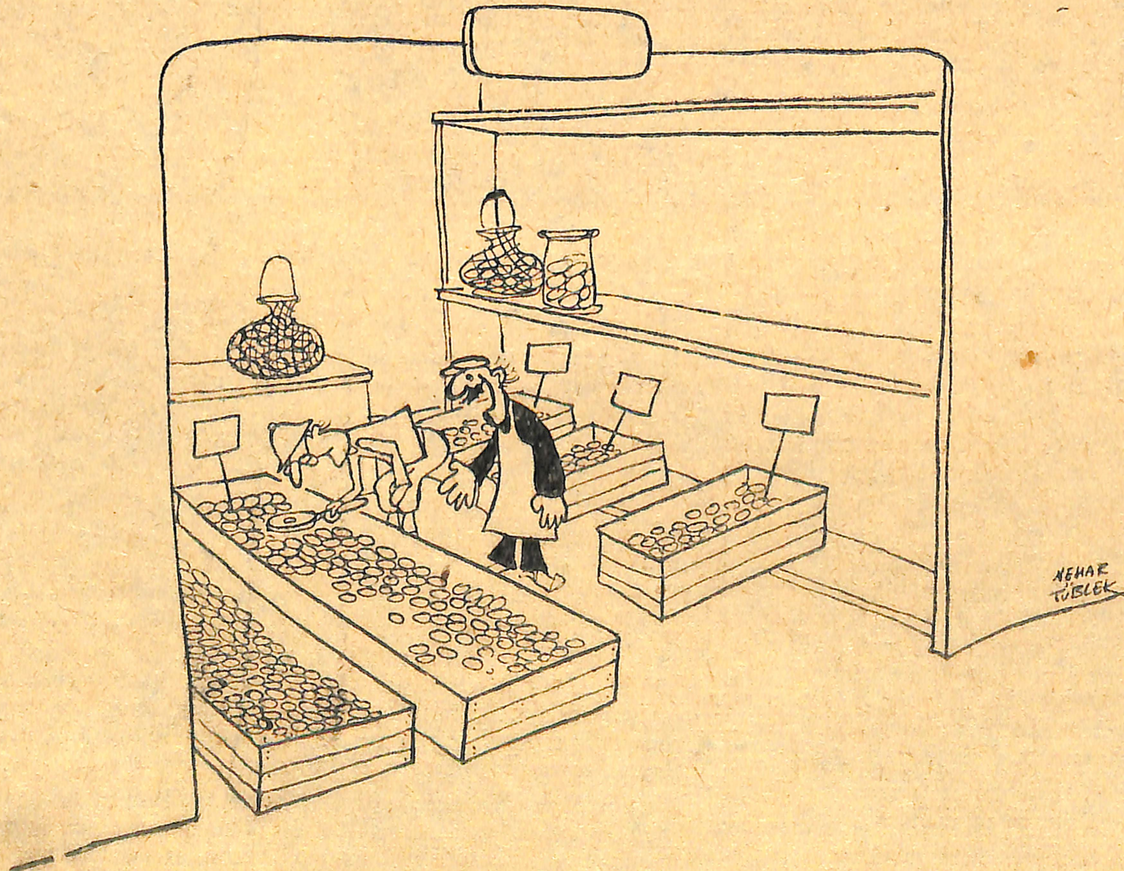
— Isırır birader! Onda bir hortum var. Domalıköy kavalı gibi.

— Isırsa bile bu kadar şişirebilir mi? Bırak rica ederim.

Tin tin gittiler. Hastahanede de köpek ısırığı sanmışlar. Bayan kuduz iğnesini!.. Kadıncağız, gide gele, gide gele, kırk iğne yemiş.

O günden bugüne bir ay geçti. Ben pirelere şöyle böyle alış-

Bir milyon senelik bir yumurta aranıyor... (Gazeteler)

— Boşuna arıyon hemşerim... Bu yumurtaların hepsi günlük...

— Çok ihtiyatlı kız doğrusu. Kışın giyeceği kürkü yazdan tedarik ediyor!...

mıştım. Velâkin gerek annem, gerek hanım:

— Sen ne biçim adamsın? Şunlara bir çare bulsana! diyorlardı.

— Gördünüz işte, ne yaptıysak kâr etmedi.

Annem:

— Zeytin Hocaya gittin mi ki, öyle söylüyorsun! dedi.

— O hoca ne yaparmış?

— Ne yapamazmış diye sor.

— Allah Allah!

— Ezbere konuşma. Git bir kere!

Alacahırka taraflarında oturuyormuş. İstemeye istemeye gittim. Anne hatırı!... Hocanın evi vıngır vıngır işliyordu. Oturup sıramı beklemeye koyuldum. Karşımda başörtülü bir kadın vardı. Kalktı yanımdaki iskemleye oturdu:

— Senin ne derdin var, a evlâdım? Maşallah gençsin, dinçsin!

Sana ne benim derdimden. Sen kendi dalgana baksana, diyemedim. Kafadan attım:

— Bir kıza tutuldum teyze. Derken o kızın ablasına tutuldum. Çaktırmadan ikisini de idare ediyordum ki, bu defa en küçüklerine tutuldum. Oldu üç. Böyle güzel kızlar doğuran kadını görmek istedim. Gördüm de... Oldu dört. Annelerine tutuldum.

— Hay canın çıkmasın e mi! Ninelerine de tutulaydın?

— Ona Azrail tutulmuş... Bakalım bu işin içinden nasıl çıkacağım?

— Allah yardımcın olsun!

— Allah, insana böyle işlerde yardım eder mi be teyze?!.

— Kalbini pek tut!

— Ne kadar tutsam, ipin ucu, kemerin ucu karılarda.

Gönlü hoş olsun diye sordum:

— Senin derdin ne?

— Ah sorma! Yılmazımın parmağında dolama çıktı. Bir muskacık yazdıracağım. Allah cümlevi kem nazarlardan saklasın! Yılmazım çok güzeldir. Japon bebeklerine benzer. Nazara uğradı... Torunumdur. Ortanca oğlumun oğlu.

Fırlayıp yeni gelenlerden birinin yanına oturdu. Onun derdini de anlayacak. Hastalık efendim. Merak hastalığı... Bir ara gözden kayboldu. Gitti mi, ne?

Bir saat sonra hocanın odasına alındım. Zeytin Hoca dedikleri kadar var Simsiyah!... Esmer vatandaşlardan da esmer. Ama zenci değil.

— Hoca efendi, derdim şu...

Eliyle mâni oldu:

— Sen söylersen kıymeti kalmaz. Hoca dediğin, kendi bilmeli.

Bağdaş kurmuştu. Ayaklarını altına alıp dua okudu. Elleriyle yüzünü sıvazladıktan sonra, tekrar bağdaş kurdu.

— Evlâtçığım, senin derdin bir değil, dört! Üçü kız, biri kadın.

— Aşkolsun vallah!

— Daha geniş söyleyeyim. Kadın, o kızların annesi.

— Aşkolsun be!

Gözleri parladı:

— Nasıl bildim!... Biz öyle uyduruk hocalardan değiliz.

— Aşkolsunu senin için kullanmadım. Benden alıp sana yetiştiren kadına aşkolsun! İyi rol döktürdü.

— Sen ne dersin, neden bahsedersin delikanlı?

— Benim kimseye tutulduğum yok. Şöyle bir savurdum, rüzgârı sana gelmiş... Eee. sen ne dersin şimdi hocam?

Pişkin pişkin güldü:

— Ne diyeyim çocuğum! Yalancı dünyada doğrucu iş olur mu?.. Sen ne işle meşgulsün?

— Hikâyeciyim.

— Gördün mü, senin iş de yalana dayanıyor! Hem yüzde yüz yalana...

Gülümsedim. Cesaretlendi:

— Söyle bakalım derdini! Belki faydamız dokunur.

— Dokunmaz.

— Sen söyle hele! Bizim kamusta herbir şey yazar. Şöylecene bir gözden geçirdim mi, derdine derman buluveririm..

Kibrit kutusuna doldurduğum pireleri, hissettirmeden, yanıbaşında hürriyete kavuşturuverdim. Uyuz gibi kaşınmaya başladı.

— Hocam, dedim, benim de şikâyetim bundandı.

— Eyvah, fena bir hastalık olmasın. Bana da bulaştı.

— Doktora git doktora!

— Faydasız olmaz. Ali Rıza Parnaknal'ı biliyorsun?

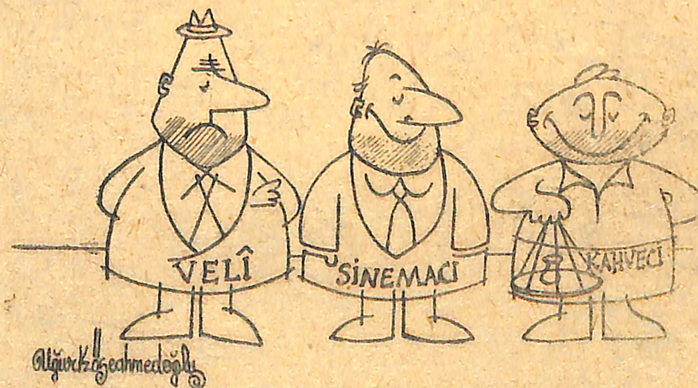
— Bilmem mi? Meşhur dahiliyeci!

— İşte ona tükürükle, nefesle, tedavi usullerini gösteriyorum.

— Niçin hocam?

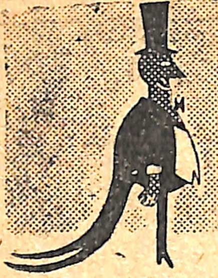
— Piyasada ilâç yok!

YALÇIN KAYA

Okullar açıldı!

9 EKİM 1958 — PERŞEMBE

HEDEFİMİZ
YAĞLI
KUYRUK

Kuyruk

BAĞIMSIZ BAĞSIZ, İPSİZ SAPSIZ, TAM TARAFSIZ GAZETE

Açık artırma

Yarınki cuma günü Sandal bedesteninde, tanınmış bir aileye ait az kullanılmış keten mendil açık artırma ile satılacaktır.

Habeş Ticaret Heyeti Mudanyada

Merva Elmasiye, Mütareke binasındaki koltukların niçin yırtık ve bakımsız olduğunu sordu

Mudanya. 7 (Gramofonla) İki gündenberi şehrimizde bulunan Marve Elmasiye başkanlığındaki Haber ticaret heyeti bugün Bursadan kazamıza gelmiştir. Heyeti, gazinoda içilen buzlu ayranlardan sonra, 1957 seçimlerinde temeli atılan, fakat o gündenberi el sürülmeyen Jüt Fabrikası sahasına götürülmüştür. Heyet mensuplarından biri, kasabamızın ileri gelenlerinden bir Demokrata:

— Fabrika niçin inşa edilmiyor?

Diye sormuştur. Demokrat şahıs, fabrika sahasını çeviren dikenli telleri ve «Jüt sahasıdır. Girilemez» levhalarını göstererek şöyle demiştir:

— Yasak olduğundan, işçiler içeri giremiyor. Yoksa fabrika şimdiye kadar hayda hayda biterdi. Hükûmetin kabahati yok. Kabahat, dikenli tellerle, levhalarda. Bu tel ve levhaların, muhalefet tarafından kışkırtıldığını öğrenmiş bulunuyoruz. Haklarında sert tedbirler alacağız.

Verilen izahattan tatmin olan Habeş Ticaret Heyeti, bilâhare Mudanya Mütarekesinin imzalandığı mütareke evini ziyaret etmiştir. Marve Elmasiye, Mütareke binasındaki yırtık koltukları, sökülmüş koltuk kılıflarını işaretle, bunrasının niçin bakımsız bırakıldığın sormuştur. Aynı ileri gelen Demokrat:

— Halk Partisinin memleketi nasıl bakımsız bıraktığını göstermek için öyle bıraktık.

Demiştir.

BAŞMAKALEYE YAN GEL!

Vekâletler!

İş başka, cümbüş başka demişler. Politikacılık başka, hükûmetçilik yine başkadır. Amma diyeceksiniz ki iktidar için ikisi de mühim: Zaman zaman Vekâletten Vilâyete, zaman zaman da Vilâyetten Vekâlete şeyirteceğiz!

Bize kalırsa bunun daha kestirme bir yolu var: Vekâlet sayısını Vilâyet sayısına çıkarıp her vilâyette bir Vekâlet kurmak!

Bu suretle, meselâ İstanbul fatihi sayın Menderes'i daima bağrımıza basmak için Başvekâleti İstanbul'a naklederiz. Maliye Vekâleti için Eskişehir, Maarif Vekâleti için Ağrı pek münasip olur

Vekâletlerin böylece vilâyetlere dağılması iç turizm bakımından da faydalı olacağı ümidindeyiz. Çeşitli Vekâletlerde işleri olan vatandaşlarımız, o Vekâletlerin bulunduğu vilâyetlere gitmek, Vekil beyefendileri görmek ve dileklerini arzedebilmek için günlerce, haftalarca, hattâ bazen aylarca kalacaklardır. Bu sayede, şimdilik sayısı altmış altıyı bulan vilâyetlerimizde en az altmış altı Hilton kurulacağını ve kalkınma programımızın altmış altıya bağlanacağını umarız.

Başyazar

DEMOKRATLARIN ŞİKÂYETİ

Tuğlacı semti Demokratları dün karakola müracaatla, parti ocak binasının tam karşısındaki evde oturan bir vatandaşın bütün gün «Bin yemin ettin a zalim, yok mu imânın senin?» şarkısını söylediğini, bunun maksatlı ve gayeli olduğunu bildirmişlerdir.

Bilecik'e ehliyet fabrikası kurulacak

Bilecik. 3 (Umumî) — Yurdun muhtelif yerlerinde gelip şehrimizden ehliyet almak isteyen şoför namzetleri bu işin daha süratli yapılabilmesi için Bilecik milletvekillerine dert yanmışlardır.

Helâl kaynaklardan haber alındığına göre. bir milletvekili, gençlere şu suali sormuştur:

— Ehliyet için buralara gelmenizin hikmeti nedir? Neden kendi vilâyetinizden almıyorsunuz.

Söylenildiğine göre bir vatandaş aşağıdaki cevabı vermiştir:

— Efendim, Bilecik fakir vilâyet. Bursanın kaplıcaları, Uludağı; İstanbulun denizi; Ankaranın keçisi, armudu var. Peki ya Bileciğin?..

Milletvekili cevap veremeyince genç devam etmiştir:

— Ehliyet, Bileciğin turistik geliri olmuştur. Oteller, lokantalar cayır cayır işlemektedir. Hele ehliyet verme işi biraz daha süratlendirilirse Bilecik kısa zamanda mamure olur.

Milletvekili telefonla Ankarayı aramış ve konuştuktan sonra şoför namzetlerine şu müjdeyi vermiştir:

— Şehrimize ehliyet fabrikası kuruluyor. Başkan söz verdi. Temelleri pek yakında, 1961 seçimlerinde atılacak.

— Bulamazsınız efendim, o mala narh kondu!...

Cinayet insanî midir?

Sabıkalı Mümin Soyutemiz ile sabıkasız arkadaşı Emin Yaşbakla, dün bu münakaşadan ötürü bıçaklara sarılmışlardır. Kızışan kavga sonunda, cinayetin insanî olmadığını söyleyen Emin Yaşbakla, aksi fikri ileri süren arkadaşı Mümin Soyutemizi 2115 yerinden yaralayarak öldürmüştür.

6OKKA

Kendi düşen ağlamaz derler. Pekâlâ ağlar. O sözü şöyle yapmalı: Kendi düşen kendi ağlar.

Mantıkan öyle olması lâzım. Demokrat Parti düşecek de, Halk Partisi mi ağlayacak?

Seyyar köfteciler zehirli gaz sağıyorlar...
— Gazeteler —

YAZISIZ!

YAZISIZ!

— Bir şatobiriyan!

Anadoludan gelenler şehrimizdeki hastaneleri otel olarak kullanıyor. (Gazeteler)

— Sefiller'i verir misiniz!...

YAZISIZ!

Çeşme Rüyası

★ ADNAN VELİ ★

UZUN zamandır içimde yaşıyan bir vicdan azabını, bu gün vicdanımın deliğini açmak suretiyle dışarıya çıkarıyorum. Siz büyüğüme şu satırları yazarken ne kadar rahatladığımı ifade etmekten âcizim. Bendeniz, uzun yıllar muhalefet cephesine, boşu boşuna kendini vakfetmiş bir talihsizim. Bu yüzden çektiğim maddî ve manevî sıkıntının haddi hesabı yoktur. Fakat geçen akşam gördüğüm mânâlı bir rüya, bana hakikat yolunu birdenbire açıverdi. «Hayırdır işallah» dediğinizi farzederek, zatıâlinize rüyamı kısaca anlatmak isterim.

Efendim, bendeniz muhalefetin en keskin mücadelecilerinden biriydim. Memleketteki hürriyetsizliklerden, ötedenberi şikâyet eder dururdum. Dün akşam gene ayni dertleri yüreğimde hissederek uykuya dalmıştım ki, uyku esnasında. karşıma, elektriklerle aydınlatılmış, nurlu bir yol açıldı. Bu yol, tıpkı Topkapı asfaltına benziyordu. O sırada hâtiften bir ses duymıya başladım:

«Ey Abdullah!.. Şu nurlu yola girersen, o yolun sonunda selâmet ve bereket vardır» diyen bir ses... Ben de ister istemez o yola girdim. Sağıma soluma bakınarak yürümiye başladım. Gittim, gitim, gittim... Yolun sonuna doğru, karşıma koskoca bir çeşme çıktı. Her tarafı pırıl pırıl mermerdendi. Dudaklarım da susuzluktan çatlamıştı. O sırada hâtiften gelen ayni sesi bir daha duymıyayım mı?. .

«Ac besmeleyle iç suyu,
Bizimkilere eyle dua...»

Diyordu. Yavaş yavaş sokuldum ve musluğu temkinle açtım. Birdenbire musluğun ağzından, şakır şakır altın lira akmıya başlamaz mı?.. Şaşkınlığımı, sevincimi artık siz tasavvur edin... Hemen bütün ceplerimi, şapkamı, paçalarımı bağladıktan sonra pantalonumu. gömleğimin içini altınla doldurdum. Ceketimi torba yapıp, onu da silme altınla doldururken, kan ter içinde uyanmışım. Ertesi sabah ilk işim, Fincancılardaki Zekeriyya Efendiye koşmak oldu. Zekeriyya efendi, İstanbulun en yaman rüya tâbircilerindendir. Bana hemen her şeyi açıkladı:

«Senin gittiğim yol, partimizin çizdiği yoldur. O nurlu yolu aydınlatan şey, elektrik lâmbaları değil, hakikat güneşidir. O hatiften gelen ses, sayın Menderes'in İzmir nutkudur. Musluğundan altın akan çeşme de, nurlu istikbalimizin çeşmesidir» dedi. «Eğer beni dinlersen, hemen gidip bizim partiye kaydını yaptır» dedi. «Muhalefetten fayda hasıl olmaz» dedi.

Bu çeşme rüyası, bugün benim hayatımda önemli bir dönüm noktası teşkil etmektedir. Artık, şimdiye kadar olup biten her şeyi yeni bir düşünce, yeni bir anlayış zaviyesinden görüyorum. Meğer şimdiye kadar ne müthiş şekilde yanılmışım...

Evet... Ortada bir çok gerçekler var... Bunları kabul etmek lâzım. Ben, şimdiye kadar yaptığım mücadelede, memlekette hâkim teminatı bulunmadığını, üniversite muhtariyetinin mevcut olmadığını, basın hürriyetinin ortadan kaldırıldığını, seçim emniyetinin yok edildiğini, geçim zorluğunun dayanılmaz bir hal aldığını, bir teviye iddia edip dururdum. Meğer ne saçma düşüncelere saplanmışım?.. Çeşme rüyası, bana bütün gerçekleri açıklamış oldu. Şimdi artık, hakikatlerle yüz yüzeyim.

Yurdumuzun mazhar olduğu büyük kalkınma ve gelişme hamleleri, artık benim heyecanlarıma sed çekemez oldu. Bu büyük eserler karşısında sarsılıyorum, titriyorum, târifsiz bir vecd içine düşüyorum.

Dün İstanbulu şöyle bir dolaşayım dedim. Açılan yeni bulvarları, büyük semtleri birbirine bağlayan asfaltları, köhne binalardan temizlenmiş muazzam meydanları gördüm de, yüreğimin ucu titredi. Hele Tophane çeşmesini görünce baygınlıklar geçirir gibi oldum.

Şimdi gözlerimi maziye çeviriyorum da, muhalefetteki mücadelemin ne kadar mânasız, ne kadar maksatsız, ne kadar insafsız olduğunu çok iyi anlıyorum. Evet, bir vakitler «memlekette Anayasaya aykırı kanunlar var» diye haykırırdım. Halbuki biri çıkıp da «Hangi kanun Anayasaya aykırı?» diye soracak olsa, verecek cevabı bilemezdim. «Memlekette hâkim teminatı yok» diye haykırırdım. «Neden yok?» deseler, apışıp kalabilirdim. Seçim emniyetsizliğinden lâf açardım da, sebebini bilemezdim. Basın hürriyetini ele alır mıncıklardım da, «Hürriyetsizlik bunun neresinde?» diyecek olsalar, zınk diye şapa oturürdum. «Ortalıkta kahve yok, ilâç yok, yedek parça yok, cam yok, demir yok, lâstik yok, peynir yok, yağ yok» diye bar bar bağırırdım da, «Kalkınma da yok mu?» deseler, afallardım. Ulan ben ne traşçı herifmişim beyim?..

Bu cümledeki ulan lâfını zatıâliniz için değil, kendim için kullanıyorum. Yanlış anlaşılmamasını hassaten rica ederim.

Ne diyordum?.. Evet... Artık tekmil kusurlarımı tamamen görüyor, anlıyor, ve şimdiye kadar yaptığım hergelelikten dolayı zatıâlinizden müthiş özür diliyorum. Sayenizde, bendeniz de min gayri haddin şimdilik Perapalas otelinde mukim olur oturursam ve Hiltonun Lâlezar salonunda bir basın toplantısı yaparsam ve basın sahifelerinde ismimle, cismimle, resmimle arzı endam edersem ve bana da «zatıâliniz» demiye başlarlarsa, göreceksiniz ki hem ben yükseleceğim, hem de yurdumuz daha hızlı bir kalkınmaya doğru koşacaktır.

Sizin için her şeyi, ama her şeyi yapmıya hazırım. Düne kadar müdafaa ettiğim fikirleri, bugün baştan başa çürütüp, bütün muhalifleri terletmezsem, bana ne derseniz deyin... Çünkü ben inandığım fikirleri, göz kırpmadan müdafaa etmesini bilen bir herifim.

Bugün siz büyüğüme karşı olan derin sevgimi ve bağlılığımı bildirerek, derin saygılarımla ayaklarınızdan öper ve ister aksın, ister damlasın, münasip göreceğiniz herhangi bir çeşmenin başında oturmam gerektiğini en geç 24 saat içinde açıklamanızı niyaz ederim sayın efendim...

Büyük demokrasi mücahidi
Çeşmeci Abdullah

Eğilmeğe dair

Esaslı dalkavuktu. Bu sayede, Parti kademelerinde iyice yükselmişti. Bir hususiyeti de boyunun iki metreye yaklaşmasıydı. Uzunların her zaman aptal olmadığına canlı bir misal teşkil ediyordu. Bir gün yine genel başkanın yanındaydı. Epeyce sohbet ettiler. O ayrıldıktan sonra genel başkan yanındakine:

— Yahu, diye dert yandı, bu herif benden en aşağı yirmi santim uzun... Öyleyken her karşılaşışımızda ne dediğini duyabilmek için eğilmek zorunda kalıyorum!

ZEKİ

YAZISIZ

AŞK teknesi

Yazan :
BİTİRİM

BİR yaz akşamı, koyu ve parlak renkli denizde akıntıya kürek çekiyordum. Güneş, gecenin koynuna girmiş ve gökyüzü kıpkırmızıydı. Yumuşak gümüşten istavritcikler, suyun yüzünü öpücük öpücük fışırdatıyorlardı.

Karşımda oturan şipşirin kızın, inci gibi dişleri ve gülen gözleri vardı.

— Aman ne hoş dedi, balık olmak ister miydin?

— Seninle birlikte tabii... Ama şöyle koskocaman ve keskin bir kılıç balığı olsam!...

— Ben de bu güzel dünyanın önünde kalkan balığı olurdum.

— Zaten bütün kadın ve erkekler, kılıç ve kalkan balıklarıdır canımın içi!... Birisi her tarafa keskince atılmak ister, fakat öbürünün sevgisi bütün iyilikleri ve güzellikleri korur...

— Sen galiba sahiden şairsin canım!...

Ağzıma bir üzüm tanesi attım. Üzerimizde döne döne dolaşan şair martılardan birisi tam tepeme bozuk bir kafiye bıraktı. Mendilimi çıkarıp şaşkın şaşkın silmişim.

Sağ yanımda iki şişe bira, sol tarafımda armutlar, şeftaliler, üzümler. Altımda sandal, karşımda şirin kız... Ve bütün bunların perdelediği çirkinlikler âlemi artık benden uzakta...

Bakkaldan biraları veresiye alırken, adamın burnunu kaşıya kaşıya homurdanışı... Meyvaları borca tartan manavın ara nağmeleri... ve sandalını gizlice aşırdığımı anlıyan Pırpır Recebin yumruklarını kaldıra indire arkamdan yağdırdığı küfürler... Tıpkı hoş kokulu bir çiçeğin dibinde kalan gübre gibi, bütün bunlar da altta kalıyor. Tekrar etrafımdaki güzel dekora dönüyorum. At elin, torba emanet, bizim dah dahımız var. Harikulâde hayaller ülkesine çala kürek gidiyoruz...

Su sesi... Kız sesi... Para sesi...

Küreklerden şıpır şıpır sular damlıyor.

Kızın taptaze kahkahaları var.

Para sesi: Mafiş!...

Yalnız ufukta, tostoparlak bir ay, bizden çok yükseklerde kalan altın bir tepsi gibi doğuyor.

— Aşk, insanın nesinden belli olur canım?...

— Sarılışından!... Sevgilisini bulan ona sarılır, bulamıyan da işe güce, paraya, koltuğa. kitaba, makineye... Ne bileyim ben, keser sapı, kuvvet hapı, artık ne eline geçerse!... ona sarılır ve aşk ile meşk ile çalışır da çalışır...

— Ya sen?...

— Şimdilik küreklere sarılıyorum... Burası nasıl?...

— Güzel...

Çıplak ayaklarını sandalın içinde biriken suda çıpıl çıpıl ettirdi:

— Ama bu tekne dehşetli su alıyor, az sonra yıldızların altında cup diye batıcaz!...

Baktım, doğru. Hemen kulpu kırık maşrapaya yapıştık:

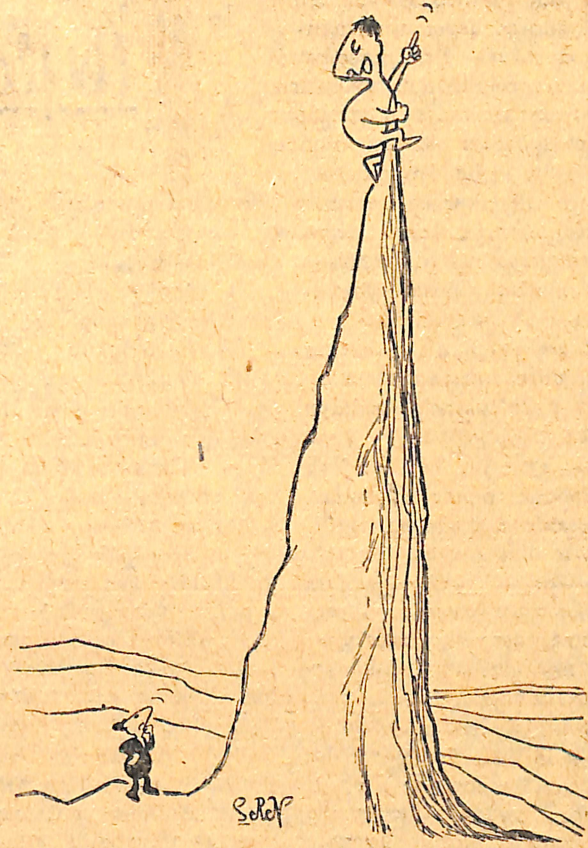
Alttan fışkıran suları üstten boşalt da boşalt...

Az sonra kız tekrar seslendi:

— Aman bırak maşrapayı, kürekleri al.

— Neden canım?

— E baksana, akıntıya kapıldık gidiyoruz...

— Daha çıkayım mı?

Sahi, tekrar aldık kürekleri: Fış fış da fış fış!...

— Ay yine sular doldu, ben başa çıkamıyorum al maşrapayı.

— Hay hay!...

Ve sandal tekrar gerisin geriye geri sürüklenmiye başladı...

— Eyvah bırak maşrapayı, al kürekleri...

Lâhavle!... Bir değil, beş değil, on beş değil... Amanın dakikalar!... Saatler geçmiye başladı... Maşrapadan küreklere, küreklerden maşrapaya... Bizim tekne «cak!» dedikçe su «cuk!» dedikçe başka şey isteyen Ankaa kuşları gibi hep aynı yerlerde gide gele fır dönüyor... Gündüzler gece oldu. Saçımız başımız dağıldı... Her tarafımız vıcık vıcık su... Tuzlu sular içinde tatsız tuzsuz bir didinme ki sormayın...

Vaziyet alaca karanlıktı!... Ay dede bir gözünü yummuş, bize ve bizim gibi didinen kimbilir daha nicelerine doğru gülümsüyordu... Ümitlerimiz parlak yıldızlar gibi çok uzaklardan göz kırpıyorlardı... Kız bir taraftan da başladı sandalın içine sel gibi gözyaşları akıtmaya. Ben suları boşaltamıyorum zaten.

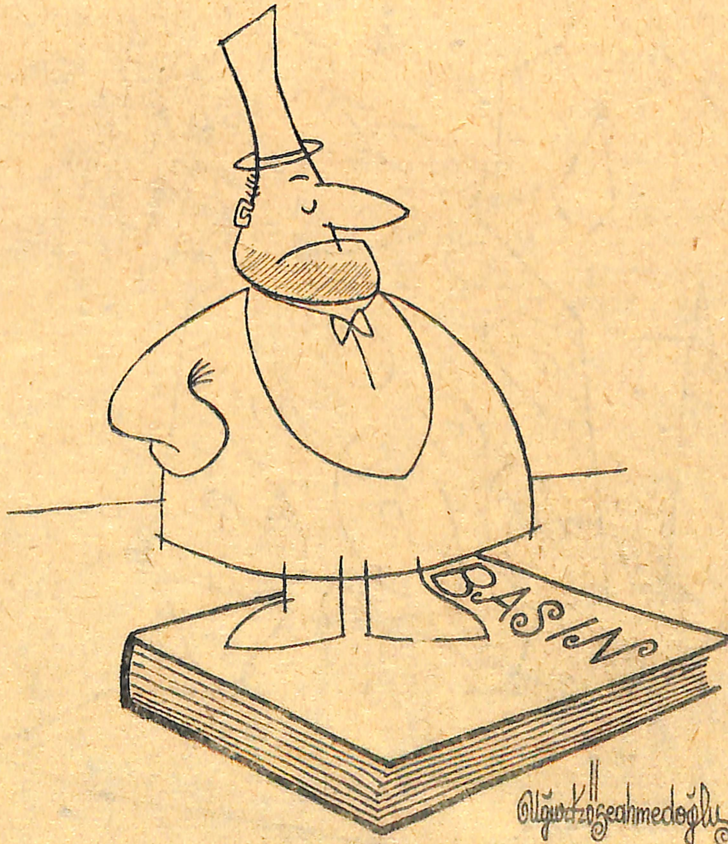
İşin sonunda kız kızdı:

— Bu sandal da senin gibi diye bağırdı.

— Fakat bütün insanlar bu sandal gibidir sevgilim, herkes açılabildiği derinliğe kadar açılır... Ve ondan ötesi, maşrapa kürek, maşrapa kürek...

★

Aradan tam sekiz yıllık bir rüya geçti. Nikâh memurluğu, düğün, dernek evlendik. Ve gülümseyen insanlar gelip ellerimizi sıktılar... Etrafımızda üç tane de cin gibi yumurcak peydah oldu... Şimdi aşk teknemizde tam beş kişiyiz. Bu harikulâde yeryüzü denizinin sayısız aşk tekneleri arasına biz de katıldık. Maşrapa kürek, maşrapa kürek gidiyoruz. Fakat dümenleri doğrultamadık gitti be kardeşim!...

«Basın hürriyeti!...»

Leylâ ile Mecnun

BEYOĞLU'NUN arka sokaklarından birine girdi. Bu sokakların hepsi ayni çığırda çalışan evlerle dolu değildir. Namuslu iş adamlarının bulundu ğu yerler de vardır. Netekim eski Melek, yeni Emek sinemalarının tam arkasına düşen daracık, kargacık burcacık çıkar ve çıkmaz sokaklarda film ve artist acentaları, sinema işleriyle uğraşan bir yığın meçhul şöhretin çalıştığı yazıhaneler buradadır.

Aynur, sarı saçları gözlerinin üstüne dökülmüş, ince belinin altında geniş kalçalarını sallaya sallaya kıvıra, bunlardan birine girdi. Pis, karanlık bir koridora açılan kapıyı tıklattı. İçeriden bed bir ses:

— «Gel!» diye gürledi. Besbelli çay getiren kahveci sanmışlardı. Lâkin Aynur kapıdan girerken meşhur Amerikan ıslıklarından ikisi gittikçe yükselerek duyuldu. Ardından da bir ses:

— «Buyur hayatım... Sensin demek...» dedi. Bu, Durmaz Film şirketinin yegâne ortağı Osman Durmaz'dı. Kendisi, külüstür bir masanın başına çökmüş, karşısındaki tek koltuğa yayılı şişman bir zatla konuşuyordu. Boyasız iskemleyi Aynur'a gösterdi. Sonra:

— «Bir dakika, şekerim» dedi. «mühim bir işimiz var da...»

Tanınmış film yıldızlarımızdan olan Aynur Ekeli, iskemleye oturdu. Bir bacağını öbürünün üstüne attı. Ufak ve dik göğsünü kahramanca ileri doğru çıkarak şişkoyu dikizlemeğe başladı: Herifte iş vardı. Para babası olduğu belliydi. Ötedenberi rejisörlük. acentalık, senaryo yazarlığı, elektrik teknisyenliği, dekorculuk gibi sinema ile ilgili her işe eli yatkın olan Osman Durmaz, durup dinlenmeden herife izahat veriyordu. Bir ara Aynur'a döndü:

— «Şevket Beyefendi yeni prodüktörümüz...» diye takdim etti. «kendileriyle yeni bir film üzerindeyim. Bu da Aynur Ekeli, efendim. Herhalde ismini duymuşsunuzdur. Genç yıldızlarımızdan...»

Aynur, pembeye boyalı kocaman dudaklarının bütün dişiliğiyle adamı âdeta uzaktan öptü. Göbeklilere bayılırdı. Çünkü para, bunlardaydı. Yeşil gözlerini adamın baygın ve eltâsü bakışlarına çiviledi. O kadar uzun bakıştılar ki, Osman öksürüğe tuttu.

— «Evet, Şevket Beyefendi,» diye devam etti Osman, «işte Leylâ ile Mecnun'un senaryosu burada, hazır...»

— «Bâri eski bir eser mi?» diye sordu prodüktör. Rejisör güldü:

— «Eski de lâf mı iki gözüm? Aslı tam beş yüz yıllık bir aşk hikâyesi...»

— «Sakın bu, Fuzuli diye bir divane şair varmış, onun Leylâ ile Mecnun'u olmasın?»

— «Bravo Beyefendi... Mükemmel bildiniz...»

— «Ama o, çok tarihidir... Manzumdur da galiba...»

— «Ne olduğunu pek bilmiyorum. Çünkü senaryonun asliyle bir ilişiği kalmamış. Bu bakımdan tehlike yok...»

— «Bâri senaryoyu yazan bilgili bir kimse mi?»

Bu sefer Aynur söze karıştı:

— «Senaristlerimizin en kültürlüsüdür Beyefendi... Galatasaray'dan daha yeni koğuldu...»

— «Mevzuu nedir acaba?»

— «Acıklı bir aşk hikâyesi,» dedi Osman. «Bir kız, bir oğlana âşık oluyor. Sonra oğlan da kıza âşık oluyor. Derken bunları birbirinden ayırıyorlar. Oğlan...»

— «Anladım, anladım...» dedi Şevket Beyefendi, «Baş rolü kime vereceğiz?»

— «Tabii Orhon Arıburnu'na...»

— «Bu rol için fazla okur yazar değil mi? Şair diye duydum...»

— «İnanmayın. Zavallının adını çıkardılar mahsus, ki piyasada iş yapamasın diye... Ben eminim, Fuzuli'nin hangi asırda yaşadığından bile haberi yoktur. Mükemmel gang filmleri çevirir...»

— «Ya kız?»

Şevket Bey denen hacıağa bu suali sorarken sırıtarak Aynur'a dönmüştü. Osman:

— «Altan'ı alacağız... Bir piyeste görmüştüm, gayet güzel göbek atıyor...» dedi.

— «O olmaz... Lâle'yi alalım.»

— «Aman Beyefendiciğim? Lâle'nin Leylâ'yla müşterek nesi var?»

— «Bir kere iki tane (L) harfi var. bir (a), bir de (e) harfi var. Daha ne olsun? Hem ben onun daha evvel çevirdiği bir filme de para yatırmıştım. Kendisinden alacaklı durumdayım. Ona mahsup ederiz...»

— «İyi ya...»

Şevket Beyefendi devam etti:

— «Hemen yarından itibaren Topkapı sarayından başlıyalım...»

— «Topkapı Sarayıyla konunun münasebeti yok ama...»

— «Olsun. Siz bulursunuz. Hayat gibi bir mecmuada aylardanberi Harem Hayatı diye Topkapının bedava reklâmı yapılmışken başka yer olur mu hiç?»

Aynur yerinden kalktı:

— «Beyefendi gayet haklı, Osmancım,» diye kırıttı. Şevket Bey sordu:

— «Kaça çıkar dersiniz bu film?»

— «Takriben yetmiş bine...»

— «Olmaz.. (Anamı kıtır kıtır kestim) filmini seksen bine maletmişler. Bizimki yüz bin liraya çıkmalı...»

Osman Durmaz âdeta aptallaşmıştı. Sevincinden ellerini uğuşturmaya başladı:

— «Siz emredin beyefendi... İsterseniz yüz elli bine çıkaralım. Daha esaslı reklâm olur...»

Prodüktör altın dişlerini göstererek sırıtıyordu. Aynur hemen onun kucağına oturacakmış gibi sokuldu. Dik göğüslerini şişkonun göğsüne dokundurdu. Pembeye boyalı kocaman dudaklarını öpecekmiş gibi herifin ağzına yaklaştırdı. Bir tutam sarı saç, Şevket Beyefendinin yüzünü okşuyordu. İnitili bir sesle:

— «Ya ben?» dedi, «benim rolüm yok mu?»

Prodüktör, rejisöre döndü. Bir yandan kolunu Aynur'un beline doladı, sert bir hareketle kendine çekti, bastırdı:

— «Osman Bey gayet istidatlı rejisörlerimizdendir. Yüz binlik filmi yüzeli bine malettikten sonra nasip olsa içinden size de bir rol çıkarır. Ama senin asıl rolünü ben vereceğim... Hele şuradan bir çıkalım. Bana Leylâ olursun...» dedi.

Prodüktörle yıldız kolkola harâb yazıhaneden çıkarken Osman Durmaz kendi kendine söylendi:

— «Yoksa Mecnun ben miyim?»

— Hikâyeci —

Dördüzler!

İzmir Fuarını geziyorlardı. Kalabalık dehşetti. Bir ara, Baki Süha Ediboğlu, bir kanepeye oturmuş dört tane mini mini yavru gördü. Dördü de su damlası gibi birbirine benziyordu. Anneleri olduğu belli, iri yarı bir kadına dayanamadı, Baki Süha, sordu:

— Affedersiniz hanımefendi... Bu şeker şeyler sizin mi?

— Evet.

— Ne kadar da birbirine benziyorlar maşallah.. Herhalde ötekiler yeğenleridir!

— Hayır. Hepsi benim...

— Aynı yaşta gibi görünüyorlar. Demek her sene bir yavrunuz oldu...

— Hayır, Dördüzdürler...

Ediboğlu, fena şaşırmıştı. Edepli edepli sorgusuna devam etti:

— Peki ama, nasıl oluyor? Sizin kadar genç bir annenin dördüz doğurması herhalde nâdir birşey...

— Evet, yüz binde bir defa oluyormuş...

Bâki Süha yine ayni samimî hayret içinde sormaktan kendini alamadı:

— Öyleyse, affedersiniz, ev işine nasıl vakit buluyorsunuz?

— Herif!... Haydi bakalım benim gibisini ara da bul!...

Harika çocuk!

Rahmaninof daha çok küçük yaşlarda büyük bir müzik kabiliyetine sahipti ve mükemmel piyano çalıyordu... Yedi sekiz yaşlarında, bir Rus asılzadesinin konağındaki ziyafette Bethoven'in meşhur Kroyçer Sonat'ını çaldı, eser ağırdı ve aralarında uzun sükût partileri vardı.

Çocuk büyük bir dikkatle bu susma ölçülerini sayar ve beklerken ev sahibi kadın dayanamadı ve yerinden kalkıp Rahmaninofun yanına geldi. Kulağına fısıldadı:

— Yavrucuğum sıkılma! Bunu hatırlayamıyorsan bize daha iyi bildiğin bir şey çal.

(Avusturya)

Benekler!

Kadıncağız şikâyet ediyordu:

— Gözlerimin önünde daimi benekler uçuşuyor, mavı benekler; sarı, siyah, kırmızı rengârenk benekler...

Arkadaşı:

— Hımm... dedi. Hiç, bir ruh doktoru gördün mü?

Kadın başını salladı:

— Hayır, sadece benekler görüyorum.

(Alman)

Kardinalin yemeği!

Mme de Tencin ve Fontenelle Kardinal Dubois'yı yemeğe davet etmişlerdi ve gelmesini bekliyorlardı...

Kuşkonmaz yenilecekti ve en mühim mesele de garnitür ve kuşkonmazın hazırlanışı idi. Zira kardinal bu yemeğe salça kor, Mme de Tencin hiç bir şey ilâve etmez, Fontenelle ise zeytinyağlı yerdi...

Fakat tabiî misafire hürmeten kuşkonmaz salçalı hazırlanacaktı... Onlar beklerken bir haberci geldi ve Kardinalin âni bir kalp krizi sonunda vefat ettiğini bildirdi. Bunun üzerine Fontenelle mut fağa koştu ve bağırdı:

— Aşçıbaşı kuşkonmazı zeytinyağlı hazırla.

(Fransız)

DÜŞMANINI SEV

Papaz vaazında:

— Düşmanlarınızı seviniz kardeşlerim, diyordu.

Ön sıralarda oturan yaşlı bir adam yanındaki adamın kulağına eğilip:

— Zaten öyle yapıyoruz değil mi? dedi. Kadını, tütünü ve içkiyi sevmeyen var mıdır?

(İtalyan)

— Biliyorsun, ben küçük bir memurum. Umum Müdürünki gibi geniş, rahat oturabilmem yok! — İtalyan —

— Yanılmamışım... Sizde Brigitte Bardot'ya benzer bir şeyler var!.. — Fransız —

Kara yılan!

Bir New-York'lu hayatında ilk defa olarak kıra gitmiş, güzel bir otele yerleşmiş, tatilini geçiriyordu. Bir gün sabah yürüyüşünden otele eli yüzü yara içinde ve toza çamura belenmiş bir halde döndü.

Otel kâtibi sordu:

— Bu halıniz ne?

— Siyah, kocaman bir yılan gördüm de...

— Korkacak bir şey yoktu ki siyah yılanlar zehirsiz olur.

Adam başını salladı:

— Beni korkudan on metrelik yardan aşağı yuvarladıktan sonra zehirli olmasına hacet yok zaten.. (Amerikan)

İnsanlar gibi!

İki genç kız maymunların kafesi önünde durmuşlar hayretle içersini seyrediyorlardı... Biri:

— Bak bak dedi. Tıpkı insan gibiler değil mi? Sadece paraları yok!.

(Fransız)

Bahis!

— N'oldu Maggiye bir kazaya mı uğradın?

— Yook Bellini ile, beni sırtında merdivenden aşağı indiremiyeceğine dair bahse tutuştum ve kazandım!.

(İtalyan)

★ Modern genç kızların elbiseleri dikenli tel çitlerine benzer; arazıyı muhafaza eder fakat manzarayı kapamaz...

★ Havva, dünyanın en talihsiz kadını idi; zira Âdeme, ondan daha iyi bir erkekle evlenebileceğini söyliyememişti...

Papeloğlu

ERCÜMEND EKREM TALU

— 35 —

Fakat daha ertesi gün, öğleye doğru, kaza idare meclisi içtima halinde iken, sokakta acayip bir hareket görüldü. Tabur ağası, kaymakam beyi meclis odasından dışarıya çağtırtıp, ahalinin çarşıda münasebetsiz lâflar ettiklerini, saygısız ve itaatsiz davranmak ta olduklarını haber verdi.

Abdülkadir bey, mutasarrıftan gelen telgrafı arkadaşlarına bildirmemişti Korkuyordu. Tabur ağasının verdiği kötü havadis helecanını arttırdı. Ne diyeceğini, ne emir vereceğini şaşırdı.

— İdare ediniz...

Deyip, içtimaa döndü.

Aradan yarım saat geçmiş geçmemişti ki, hükûmet konağının önünde bir vaveylâdır koptu:

— Yaşasın hürriyet!.. Kahrolsun hafiyeler!..

Dışarıya fırlıyan kaymakam bey, sofada, gürültücü bir heyetle karşılaştı. Heyetin başında, İzzeti efendi vardı!

Vergi kâtibi kaymakamın ağız açmasına meydan bırakmadan, üst perdeden haykırmağa başladı:

— Hainler, reziller, hafiyeler defolsun! İstemiyoruz!

Yanındakiler hep bir ağızdan bağırdılar:

— İstemiyoruz!

İzzeti efendi devam etti:

— Millet şimdiye kadar cahil ellerde yok olan, ayaklar altında çiğnenen haklarını istiyor... efendi olan milletin...

— Yaşasın millet!

Şak, şak, şak, şak...

Dışarıda bir alay kalabalık, avazı bastılar:

— Yaşasın!...

Bu esnada, bağırmakta en çok hararet gösteren eli bayraklı bir adamın yanına sokulan zavallı birisi soracak oldu:

— Evlâdım! Kim için yaşasın diye bağırıyorsunuz, öyle?

Herif, bu suali irat edenin yüzüne baktı, baktı... Bir lâhza tereddütten sonra, şu karşılığı verdi:

— Hastir ulan! Ne bileyim ben? Bağırıyorum işte: Yaşasın!

Halk, hürriyete kavuştu...

İzzeti gibi aşağılık bir mahlûku, karşısında hürriyet kahramanı kesilmiş gören kaymakam, dilini yutmuştu. Küstahlığın, cüretin, köpoğluluğun bu derecesini havsalası almıyordu.

Vergi kâtibi, kaymakamın önünde ağzına geleni söyledikten sonra, gene kalabalığın başına geçerek doğruca telegrafhaneye gitti. Sadarete, dahiliyeye, mutasarrıflığa, kaza halkı namına, ve: «İdarei sabıka mazlumlarından İzzeti» imzasile birer şükran telgrafı çekti.

Artık almış yürümüştü: «Hayat cüretkârlarındır!» diyen sosyoloji, ruhiyat ve felsefe mütahassısı yalan söylememiştir. İzzetî efendi, hâdisenin mahiyetini çarçabuk kavrayıp da, hareketin başına geçer geçmez, halkın nazarında derhal ehemmiyet almıştı. Düne kadar kendisini zevzek, mürtekip, mürai tanıyanlar, bugün faziletine ve mağduriyetine kanaat getirmişlerdi.

Hükûmetin birden eriyiveren otoritesi tamamile İzzetî efendinin eline geçmişti. Kaza erkânına, yapacakları işleri, İzzetî efendi adeta emrediyordu. Devlet kapısından içeriye giremiyen bu herif, şimdi kaymakamın, Naibin, ceza reisinin odalarında baş köşeye kuruluyor, makam sahipleri içeriye girip çıktıkça, kıçını bile kımıldatmıyordu.

Kaymakamın hâlâ ele geçiremediği intihap kanununun bir nüshasını çoktan bulmuş, okumuş, ezberlemişti. Buna eskidenberi vâkıf imiş gibi davranıyor, meşrutiyet usulünü devletin resmî memurlarına o öğretiyordu. Artık herkes, onun nüfuzu altında idi.

Acele kurulması lâzım gelen intihap encümenine ondan münasip reis olamazdı. Müntehibisani listesinin en başına gene o geçti.

Artık, halkın da en büyük mercii o olmuştu. Haklı, haksız, dâvası olanlar, hükûmetten önce, İzzetî efendiye baş vuruyorlardı. Vergi kâtibi, içine burnunu sokmadan, devairde hiç bir iş görülemiyordu. Kendi şahıslarına, mevkilerine güvenemiyen memurlar, denize düşüp de yılana sarılma kabilinden, dört elle İzzetî efendiye sarılmışlardı. Her türlü tahakkümüne boyun eğiyorlardı.

İstanbulda her gün çıkıp batan her renkte gazeteler kasabaya geliyor, İzzetî efendi hepsini okuyor, havadisten ibret alıyordu.

Hürriyete birdenbire kavuşan payitahtın coşkunluğu kendisine bir misal oluyordu.

Bu misale uyarak, İzzetî efendi, mektep çocuklarına (Vatan - Silistre) piyesini ve (Ahde vefa) yı oynattı. Sünnet düğünleri tertip etti, Kasaba meydanında Bosna - Hersek için, Bulgaristanın istiklâlini protesto için miting yaptırdı. Hepsinin sonunda, «mağdurini istibdattan, İzzeti» imzasile İttihat ve Terakki merkezi umumîsine, Babıâliye telgraflar çekiyordu.

Eylûl sonlarına doğru, İstanbuldan, yabancı bir yolcu gelmişti. Osmaniye oteline iner inmez, İzzetî efendiye haber gönderip, onu yanına çağırttı. Nazlana nazlana giden vergi kâtibi, karşısındakinin sıfatını öğrenince, azametli bir tavır takındı. İttihat ve Terakki cemiyetinin, teşkilât yapmak üzere gönderdiği bu adam, İzzetî efendiyi dinledi. Kendisine geniş salâhiyetler verdi. Onun güvendiği adamlardan teşkil edilen kulübün resmi küşadı yapıldı. Reisliğine, bittabi İzzetî efendi seçildi.

Sıfat ve salâhiyetleri böylece resmen belirdikten sonra kimse, İzzetî efendinin önüne geçemez oldu. Merkezi umumî, kendisine; «Muhterem kardeş!» diye hitap ediyordu. İstese, memuriyetini de iade edecekti. Fakat «Mağdurini istibdattan İzzeti» efendinin emeli büyüktü. En aşağı mebusluk bekliyordu.

— Bizim Enverden mektpp aldım... Ne hoş çocuktur!

— Talâttan haber alamıyorum. Meraktayım.

— Niyaziye yazdım, birkaç gün bana misafir gelmesini istedim, cevap bekliyorum...

— Manyasizade Refik selâm göndermiş... Memnun oldum.

Gibi sözlerle, ömründe yüzlerini görmediği cemiyet erkânı ile, gezdiği yerde, senli benli dostluk iddia ediyoıdu.

Satılmış ile selâmı, sabahı kesmişti. Sokakta rastlasa, başını çeviriyordu. Hattâ ilk, o coşkunluk günlerinde, mahalle çocuklarını teşvik ederek, camlarını taşlatmıştı. Eline fırsat geçmişken, hınç alıyordu.

İzzetî Efendinin gayri mes'ul idaresi altında, kasabada, haksızlık gırla idi. Onun ağzından çıkan hükümler, mahkemenin resmî ilâmlarından daha muteber, daha müessir ve daha çoktu. Gadre uğrayıp da sağa, sola şikâ-

SÜMERBANK

Hesap açtıranlara en fazla menfaat temin eden Bankadır

yet yağdıranları, kendi adamları vasıtasiyle öğrenip, aleylerinde tezvirat yaparak bazan büsbütün mahvediyordu.

Hafiyeler... diyerek ayağını kaydırdığı Satılmışın yerine, idare meclisine kendi geçip oturmuştu. Fakat, gönlünde, gizli bir arzu vardı. Hüküm ve nüfuzunu böylece takdir ettirdikten sonra, Satılmışla barışmak, onu iyice avucunun içine alıp, sağmal inek gibi istismar etmek istiyordu.

Bunun için, önce Hacı Rıza Beyi avladı.

— Sen ahrarı ümmettensin... Ötekilere benzemezsin... diyerek, eski saray tablakârına pâye verdi.

Adamcağız memnundu. Vakıa, İzzetî gibi hinoğlu hin, tutulacak yeri olmıyan bir herifi kendine mutemet edinen idarenin ciddiyetine pek inanmıyordu amma, gene de o idareden, ve o idarenin adamından iltifat görmeğe dayanamıyordu.

Hacı Bey, kulübün en ileri gelen âzasından olmuştu. Yalnız, aklı fenalığa yetmediği için, İzzetî Efendinin icraatına uzaktan seyirci kalıyordu. Kendisine, köylerle temas etmek, propaganda yapmak vazifesi verilmişti. O da, temiz dilinin döndüğü kadar ve az çok dinî bilgilerinden istiane ederek, cahil halkı meşrutiyete ısındırmağa çalışıyordu.

Damadı ile İzzetî Efendinin araları açık olmasından kendi de muztaripti. Kızının üstüne evlenmiş olmakla beraber, Satılmış, bazı iyi huylariyle, Hacı Beyin gözüne ve gönlüne girmişti. Hâdisat şimdi burnunu da sürtmüş olduğundan, ilk karısına karşı iyi davranıyordu. Hacı Bey, damadının vaziyetten kederlendiğini gördükçe fena oluyordu.

Bir fırsatını gözetip, bir gün, tenhada, İzzetî Efendiye açıldı.

— Birader! dedi. Bizim damadın hali ne olacak?

Vergi kâtibi anlamamazlıktan geldi.

— Ne gibi? Gene hanım kızımıza eza ve cefa mı ediyor?

— Yok, bilâkis! Şimdi eskisinden çok daha iyi tutuyor.

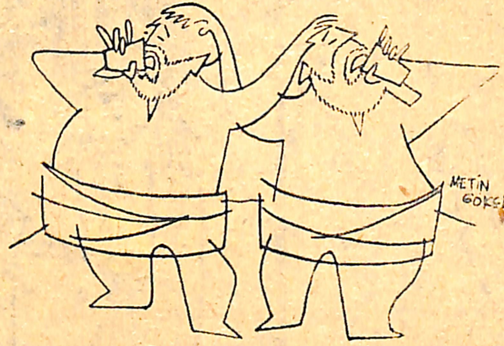
— Tutmazsa şaşarım. Her gün, bir elini bırakıp da, ötekini öpsün. Hâlâ burada barınması onun sayesindedir. Senin damadın olduğu içindir.

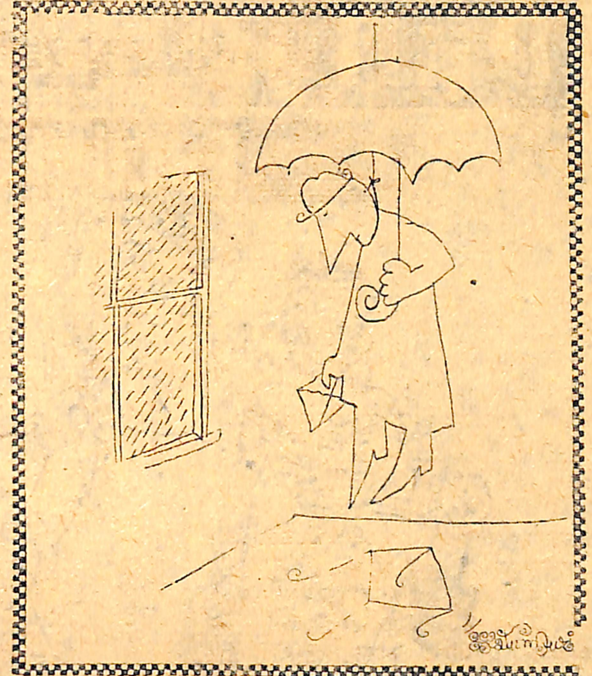
— Yok, canım! Kendisinin ne kötülüğü var ki?

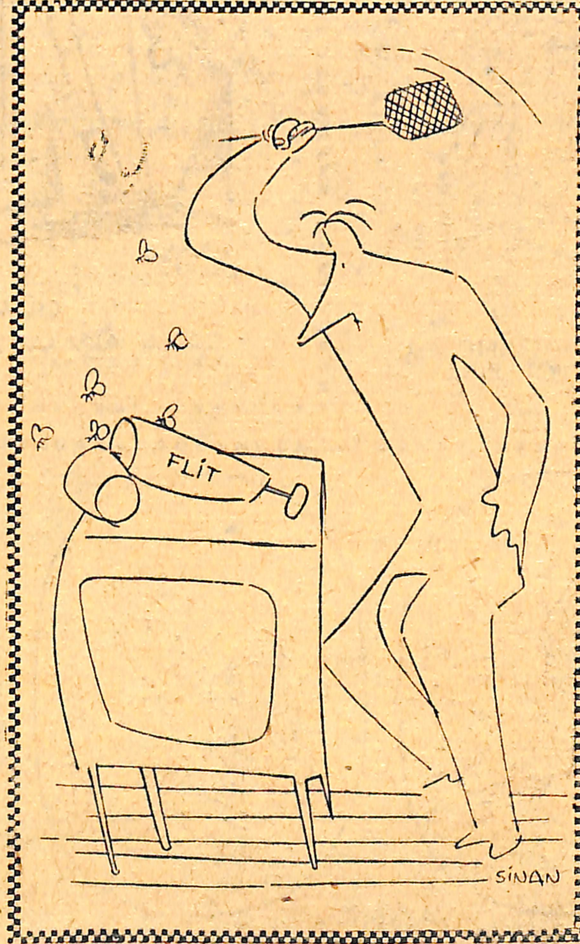
— Ne kötülüğü mü var? Daha ne olsun? Jurnal edip de yaktığı canlar yeter sade. Devri dilârayı meşrutiyete, hafiye makulesi, kollarını sallıya, sallıya, hamiyet erbabına karşı meydan okurcasına gezemez. Biz, hürriyeti ilân etti isek, böyle adamların zulmüne nihayet vermek içindi. Resne dağlarında, Niyazi ile attığımız kurşunların hedefi bu heriflerin pis göğüsleri idi.

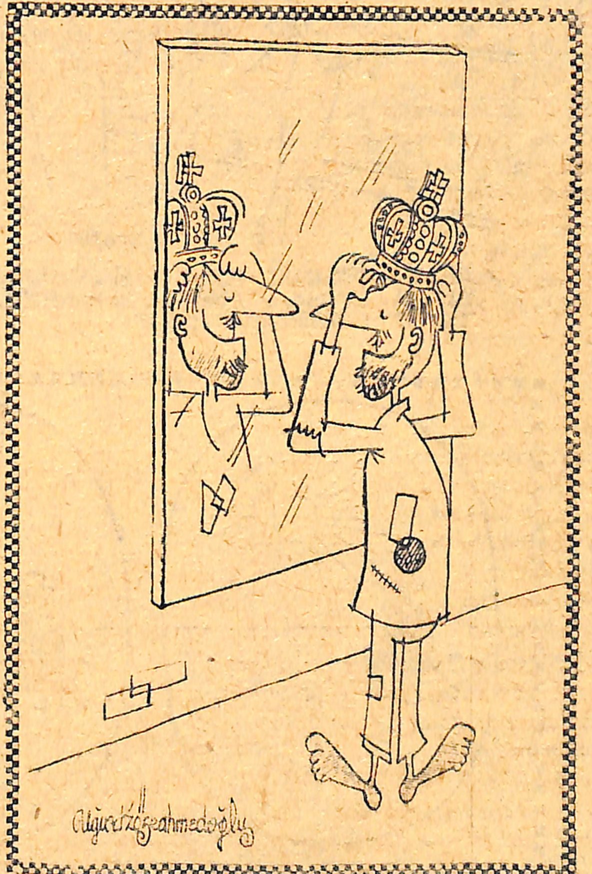
(Devamı var)

bize göre

Pes, doğrusu...

Hava üssüne bir deniz uçağı teslim ediliyordu. Hava generali Kun-Day-Su, güzel bir nutuk çektikten sonra:

— Çocuklar, dedi, pilotluk tecrübelerimi unutmadığımı size isbat için Kızıl Çin'in Rusya'dan aldığı bu güzel kuşla kendim uçacağım... Var mı gelen?

İki subay daha uçağa binmek cesaretini gösterdi. Şaşılacak şey... General Kun-Day-Su, gerçekten pilotluk denemelerini unutmamıştı. Uçak havalandı, gezdi, tozdu... Nihayet general:

— Dikkat, dedi, şimdi hava alanına iniyoruz...

Subaylardan biri, ürkek ürkek hatırlattı:

— Aman generalim... Bu bir deniz uçağıdır...

— Sahi yahu, dedi general, ihtiyarlıyorum galiba...

Büyük bir dikkatle uçağı kullandı ve limana indi. Uçak bir müddet sakin denizin üstünde kaydıktan sonra durdu, General:

— Gördünüz ya, dedi, daha ölmemişim!..

Sonra kapıyı açtı ve gayet tabii, dışarı çıktı, ama denize dalmak için!

Şakalar

Amca!

Yanında gayet sevimli bir oğlanla berbere girmişti. Evvelâ kendisi iskemleye oturdu:

— Saç, sakal... dedi.

Berber onu traş etti. Sonra çocuğu oturttu:

— Yalnız saç... dedi.

Berber çocuğu traş ederken oğlana eğildi:

— Ben köşedeki tütüncüye kadar gidiyorum, bekle... dedi ve çıktı. Oğlanın traşı bitti. Bir kenarda bekliyordu. Epey vakit geçti. Berber:

— Oğlum, baban nerde kaldı? diye sordu. Çocuk:

— Hangi babam? dedi. Berber:

— Canım, seni getiren... dedi.

— O benim babam değil ki...

— Amcan mı?

— Yooo...

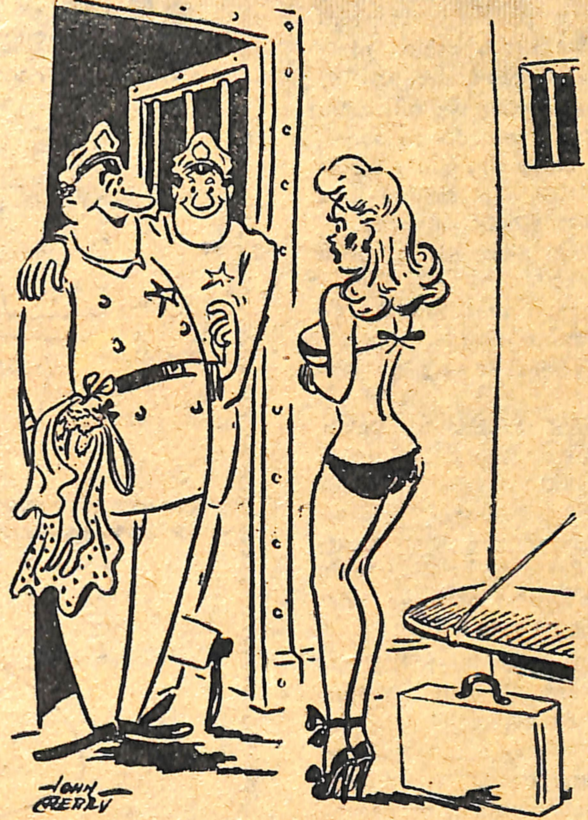
— Ya neyin?

— Hiç bir şeyim değil. Ben sokakta oynuyordum. Gel seni berbere götüreyim de saçlarını kessinler dedi, geldik...

DÜNYA Karikatürleri

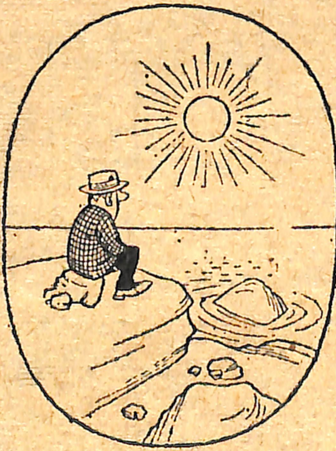

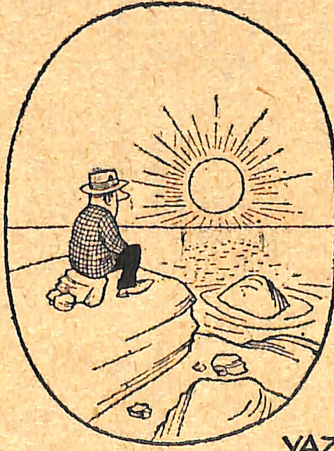
-AFFEDERSİNİZ BAYAN, BURANIN YABANCISIYIM, BANA APARTMANINIZIN YOLUNU TARİF EDERMİSİNİZ ?

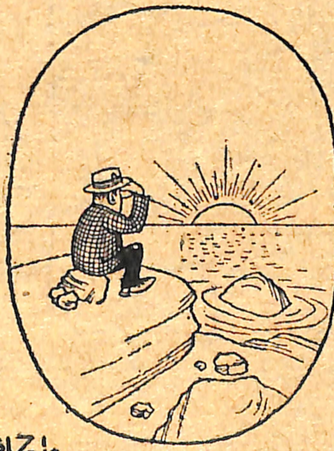

GÜMRÜKTE

-DAHA ARAMAK İSTEDİĞİNİZ BİR YER VARMI ?

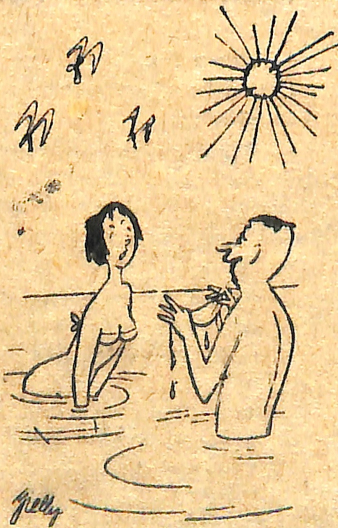

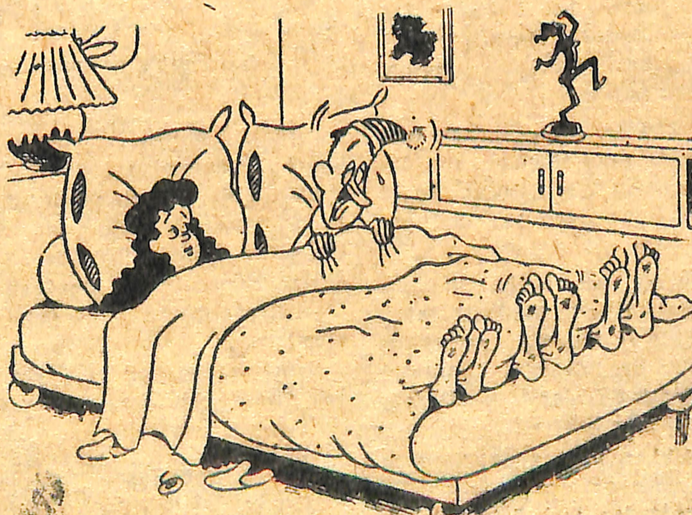

YAZISIZ !..

-SİZİN Mİ ?

YAZISIZ !..

-ÜŞÜYECEKSİN GÜZELİM, GEL GÖĞSÜNÜ SAKALIMLA ÖRTEYİM!..

10 ÖĞRENCİYE BURS

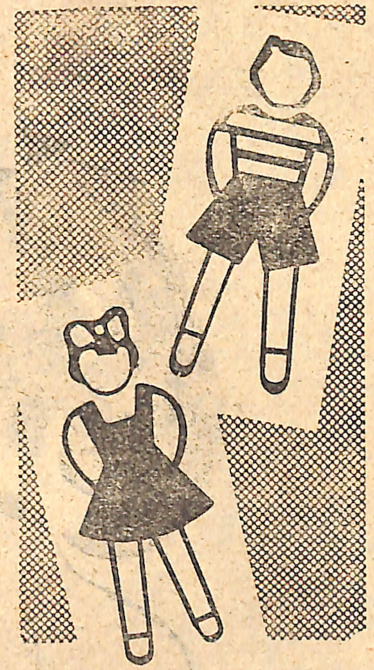
PAMUKBANK yepyeni bir düşünüşle Türk Gençliğinin ve Türk ailesinin hizmetinde... PAMUKBANK her sene 10 ÖĞRENCININ tahsilini garanti ediyor. PAMUKBANK'ın ÖĞRENCİLERİ TASARRUFA TEŞVİK PLÂNI size, bütün bir istikbal, Yüksek tahsil müddetince Burs ve şubelerimizde ücretli iş hatta doktora ve ihtisas sağlıyor.

TAFSİLÂT İÇİN 19 ŞUBE ve AJANSIMIZ EMRİNİZDEDİR.

TÜRKİYEDE HUSUSİ TEŞEBBÜS TARAFINDAN EN BÜYÜK SERMAYE İLE KURULAN İLK BANKA

PAMUKBANK

Radar Reklam

Çocuğunuz

henüz okulda iken

ÖMÜR BOYUNCA BİR İRAT

sahibi olabilir

★

Şimdiden kendisine

TÜRK TİCARET BANKASInda

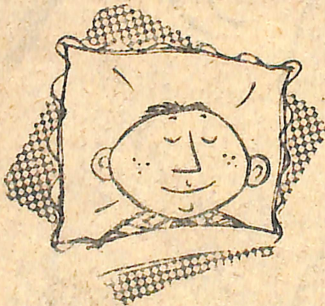
bir

İKRAMİYELİ GRUP MEVDUATI HESABI

açtırınız

Bütün gişelerimiz EMRİNİZDEDİR

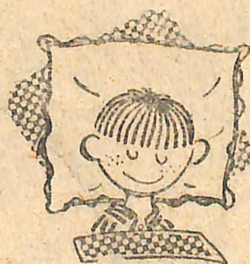
Mesut aile!

Baba, rahat uyuyor!

Anne, rahat uyuyor!

Çocuk, rahat uyuyor!

Çünkü :

Hem Canları,
Hem Malları,

ölüme, yangına, kazaya karşı sigortalıdır!

Ankara Sigorta

Daima emrinizde ve hizmetinizdedir!

Sahibi:
YUSUF ZIYA ORTAÇ

Yazı işlerini fiilen idare eden
NEHAR TÜBLEK

Klotfarer Cad. No. 8-10
Daire: 8

Belediye - İstanbul

Abone Seneliği 37.5
Altı aylığı 19 lira

Basıldığı yer:
ERCAN MATBAASI

Kapak baskısı:
ŞAKA MATBAASI

Tel: 22 72 99

AKBABA

